

Gmina Bliżyn

Plan Odnowy Miejscowości

Sorbin

na lata 2009 – 2020

Sorbin, styczeń – luty 2009

Autorzy:

Agnieszka Więckowska

Henryk Żak

Przy współpracy:

Urzędu Gminy w Blizynie

Konsorcjum *Inicjatywa Lokalna.pl*

Ul. Targowa 18, 25 – 520 Kielce

Tel./fax 041 343 01 24

e-mail: biuro@inicjatywalokalna.pl

www.inicjatywalokalna.pl

<i>Rozdział</i>	<i>Nazwa</i>	<i>Strona</i>
	Spis treści	3
1.	Wstęp	4
2.	Uczestnicy debaty strategicznej reprezentujący miejscowość Sorbin	6
3.	Metodologia	8
4.	Obszar i czas realizacji Planu Odnowy Miejscowości	9
5.	Charakterystyka Miejscowości Sorbin	10
5.1	Położenie, przynależność administracyjna, powierzchnia i liczba ludności	10
5.2	Historia miejscowości	13
5.3	Określenie przestrzennej struktury miejscowości	18
6.	Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	20
6.1	Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe	20
6.2	Obiekty i tereny	22
6.3	Infrastruktura społeczna	22
6.4	Infrastruktura techniczna	23
6.5	Przedsiębiorczość i rolnictwo	25
6.6	Kapitał społeczny i ludzki	25
7.	Kluczowe obszary problemowe	46
8.	Ocena mocnych i słabych stron miejscowości	48
9.	Miejscowość Sorbin w 2020 roku	52
10.	Cele strategiczne do 2020 roku	54
11.	Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktualizujących społeczność lokalną	56
11.1	Zadania inwestycyjne do realizacji w latach 2008 – 2020 wskazane przez mieszkańców miejscowości Sorbin	55
11.2	Zadania nie inwestycyjne	57
12.	Opis zadania priorytetowego w ramach „PROW 2007 – 2013”	59
12.1	Szacunkowe zestawienie kosztów zadania priorytetowego	60
12.2	Harmonogram rzeczowo – finansowy zadania priorytetowego	60
13.	Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Sorbin	62
13.1	Wdrażanie	62
13.2	Finansowanie	64
13.3	Komunikacja społeczna i promocja	67
13.4	Monitoring	68
13.5	Aktualizacja	69
	Bibliografia	70
	Spis tabel	71
	Spis fotografii	72

1. Wstęp

Historia Sorbina uczy nas, że zawsze inicjatorem jego rozwoju była miejscowa społeczność. Wystarczy prześledzić historie powstania Ochotniczej Straży Pożarnej w Sorbinie, Szkoły Podstawowej w Sorbinie czy też budowę kościoła w Sorbinie.

Szkoła Podstawowa w Sorbinie jest najlepszym przykładem pokazującym wysiłki tutejszej społeczności dążącej do posiadania własnej szkoły. Zabiegi o jej budowę trwały od okresu przedwojennego. Po wojnie zaś mieszkańcy Sorbina tak długo walczyli o budowę szkoły, aż cel został zrealizowany (w 1962r). Ostatnim zaś dużym wspólnym przedsięwzięciem miejscowej społeczności była budowa kościoła i oddanie go do użytku w 1983r. to pokazuje jak duży potencjał drzemie w mieszkańcach Sorbina.

W ostatnich latach nastąpiło jednak pogorszenie sytuacji materialnej mieszkańców wsi i całego regionu. Związane jest to z upadkiem wielu zakładów przemysłowych, które działały w najbliższej okolicy. Spadła też i aktywność ludności, ograniczeniu uległy możliwości finansowania różnych zadań i inwestycji.

Jednak w ostatnim czasie otworzyła się duża szansa na szybszy rozwój naszej miejscowości, regionu i kraju. Związane jest to z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, a co za tym idzie z możliwością pozyskiwania środków pieniężnych.

Aby jednak pozyskać środki z Unii trzeba spełnić szereg kryteriów. Jednym z ważniejszych jest konieczność posiadania odpowiedniej dokumentacji. Dokumentem uprawniającym do ubiegania się o środki unijne jest np. Plan Odnowy Miejscowości. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi konieczny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” działanie „Odnowa i Rozwój Wsi”. Jego celem jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich.

Działanie ma umożliwić rozwój tożsamości społeczności lokalnych, zachowanie ich dziedzictwa kulturowego oraz podnieść atrakcyjność turystyczną i inwestycyjną.

Plan Odnowy Sorbina ma umożliwić w przyszłości:

- a) Możliwość korzystania z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych źródeł zewnętrznych
- b) Wzrost jakości życia społeczno – kulturalnego
- c) Aktywizację społeczności lokalnej
- d) Wzrost wartości mienia komunalnego – nieruchomości
- e) Ma zapoczątkować pozytywne zmiany – zwłaszcza wśród młodszego pokolenia

Plan Odnowy Miejscowości Sorbin na lata 2009 – 2020 określa wizję, cele i kierunki działania wraz z zadaniami inwestycyjnymi na okres 11 lat. Plan wypracowany został wspólnie z miejscową społecznością podczas różnych spotkań, zebrań ogólno wiejskich, spotkań zespołów roboczych. Plan uchwalony został przez zebranie wiejskie w dniu 1 marca 2009r.

2. Uczestnicy debaty strategicznej reprezentujący miejscowość Sorbin

W dniu 17.12.2008r. w Szkole Podstawowej w Sorbinie odbyło się spotkanie grupy najbardziej aktywnych mieszkańców z Wójtem Gminy Bliżyn. W trakcie spotkania omówiono najważniejsze problemy tutejszej społeczności. Dużo uwagi poświęcono sprawie opracowania „Planu Odnowy Miejscowości Sorbin”, który stwarza szanse na ubieganie się o środki unijne. Gospodarzami spotkania byli: Prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką Henryk Żak oraz sołtys wsi Sorbin Jan Kopeć.

Podczas spotkania postanowiono zwołać zebranie ogólnowiejskie w dniu 4.01.2009r. celem przedstawienia tutejszej społeczności istoty i założeń planu odnowy Sorbina.

Podczas zebrania ogólnowiejskiego w dniu 4.01.2009r. odbyła się debata, w czasie której przedstawiono problemy, z którymi boryka się tutejsza społeczność. Wskazano szanse i zagrożenia, mocne i słabe strony miejscowości. Wypracowano wizję rozwoju miejscowości do 2020r. oraz przedstawiono możliwości pozyskania środków z zewnątrz.

W spotkaniu udział wzięli:

1. Kopeć Jan – sołtys wsi Sorbin
2. Kopeć Krzysztof – radny wsi Sorbin
3. Żak Henryk – prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką
4. Żak Stanisław
5. Dąbrowska Maria
6. Michałowska Teresa
7. Rodak Danuta
8. Nowek Grażyna
9. Gurzyńska Maria
10. Kowalczyk Beata
11. Bernatek Danuta
12. Lisowska Sylwia
13. Nowek Jan
14. Kopeć Mieczysław
15. Szafraniec Mirosław
16. Wudarczyk Marek

17. Supierz Grzegorz
18. Żak Jolanta
19. Lisowska Władysława
20. Boruń Kazimierz
21. Nowek Stanisław
22. Gurzyński Zdzisław
23. Dąbrowski Józef
24. Żak Tadeusz
25. Kopeć Ryszard
26. Bartosik Urszula
27. Bartosik Aleksander
28. Zygmunt Marian
29. Boczek Halina
30. Matla Ewa
31. Gniwek Anna
32. Żak Szymon

Łącznie w dyskusji udział wzięło 32 osoby.

3. Metodologia

Dane niezbędne do opracowania „Planu Odbudowy miejscowości Sorbin na lata 2009 – 2020 oraz jego wdrożenia wymagały zastosowania następujących metod:

- a) Badania literaturowe
- b) Analiza ankiet mieszkańców Sorbina
- c) Wnioski i uwagi mieszkańców zgłoszone podczas zebrań i spotkań
- d) Prezentacja za pomocą rzutników multimedialnych
- e) Analiza strategiczna SWOT

Fot.1. Mieszkańcy Sorbina na zebraniu wiejskim w Szkole Podstawowej w Sorbinie.

Fot. Halina Fidor

4. Obszar i czas realizacji Planu Odnowy Miejscowości

Plan Odnowy Miejscowości jest kompleksowym dokumentem określającym projekty niezbędne do realizacji na terenie miejscowości Sorbin w latach 2009 – 2020. Jest on zgodny z priorytetami i dokumentami planistycznymi – powiatowymi, gminnymi, UE.

Dokument jest także zgodny z następującymi opracowaniami i dokumentami:

1. Strategia Rozwoju Gminy Bliżyn
2. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Bliżyn w latach 2004 – 2006.

Plan Odnowy Miejscowości przedstawia sytuację społeczno – gospodarczą Sorbina, zadania i projekty, których realizacja pozwoli osiągnąć oczekiwany poziom rozwoju. Jest narzędziem umożliwiającym podejmowanie efektywnych decyzji finansowych związanych z zaangażowaniem środków własnych gminy jak i ubiegania się o środki ze źródeł zewnętrznych. Przygotowanie Planu Odnowy poprzedziły konsultacje społeczne. Projekt był omawiany na zebraniu strategicznym w dniu 17.12.2008r. oraz na zebraniu wiejskim w dniu 4.01.2009r.

Fot. 2. Zebranie członków Grupy Inicjatywnej (np. Wójt Gminy Bliżyn, Dyrektor SP w Sorbinie, sołtys wsi Sorbin i Rada sołecka, prezes OSP Sorbin).

Fot. Halina Fidor

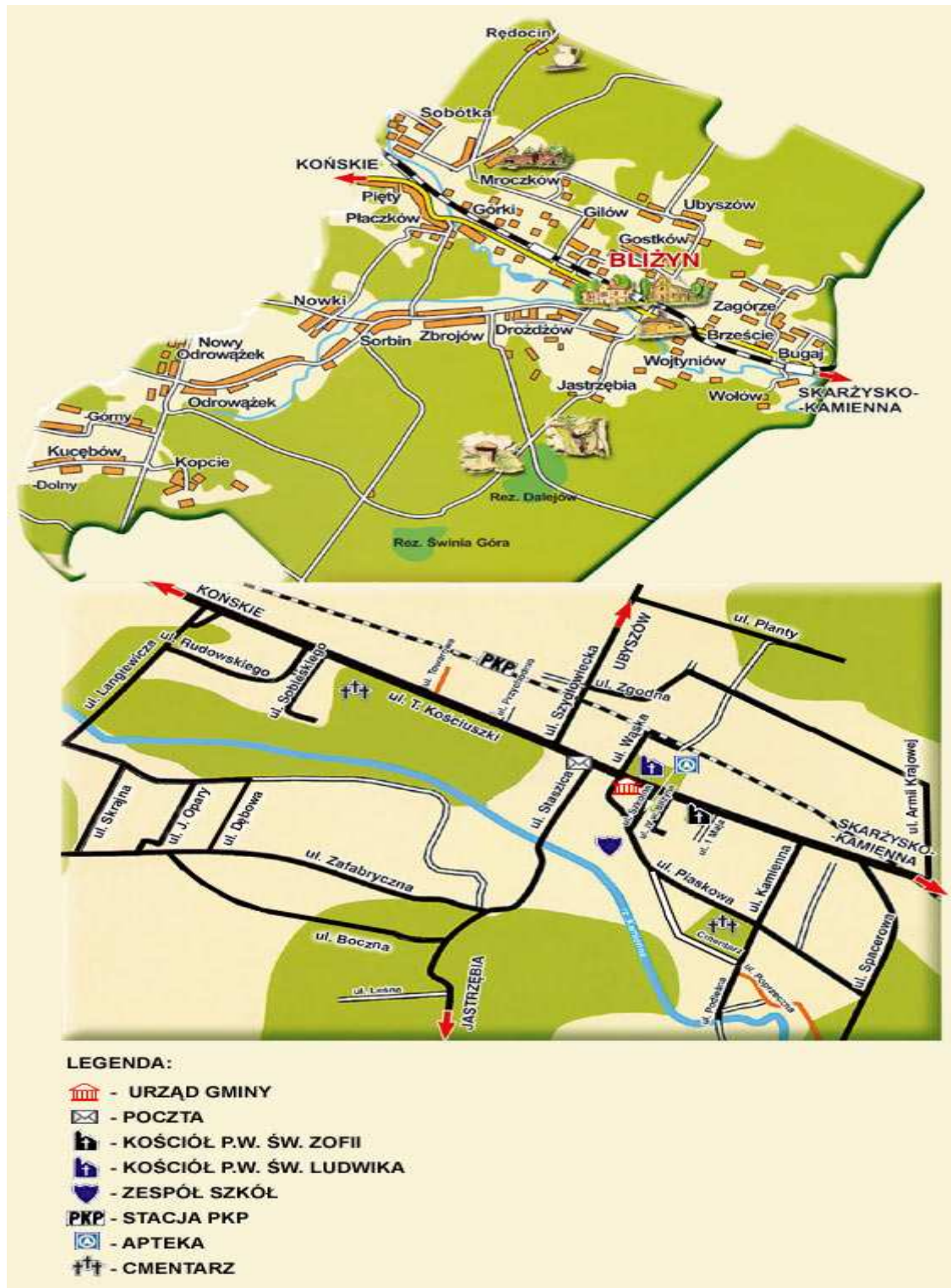
5. Charakterystyka Miejscowości Sorbin

5.1 Położenie, przynależność administracyjna, powierzchnia i liczba ludności

Wieś Sorbin położona jest w gminie Bliżyn, która znajduje się w powiecie Skarżysko – Kamienna. Powiat położony jest w północnej części województwa świętokrzyskiego. Gmina Bliżyn obejmuje 22 sołectwa, obszar gminy wynosi 14088 ha. Liczba ludności gminy szacowana jest na 9100 osób.

Pod względem geograficznym omawiany obszar leży na styku Wzgórz Niekłańsko – Bliżyńskich, Wzgórz Koneckich i Suchedniowskich, będących częścią Wyżyny Kielecko – Sandomierskiej.

Zabudowania i pola wsi rozciągają się w dolinie rzeki Kuźniczki (długość 7,5 km), która wpływa do Kamiennej, podobnie jak Kobyłanka (Kobyła – długość 6,2 km) płynąca równolegle do Kuźniczki, zamykająca z kolei obszar wsi od strony wschodniej.

Położenie Sorbina na terenie gminy Blizyn. Źródło: Strona 11 Urzędu Gminy.

Miejscowość Sorbin jest jednym z 23 sołectw wyodrębnionych w podziale administracyjnym.

Tabela 1 – Powierzchnia oraz liczba mieszkańców poszczególnych sołectw w gminie Bliżyn wg stanu na 31.12.2008r

Lp.	Sołectwo	Obszar (w ha)	Liczba mieszkańców
1.	<u>Bliżyn</u>	574,4191	1793
2.	<u>Brzeście</u>	199,7373	304
3.	<u>Bugaj</u>	81,1466	241
4.	<u>Drożdżów</u>	46,5718	143
5.	<u>Gilów</u>	147,9372	390
6.	<u>Gostków</u>	193,9220	321
7.	<u>Górki</u>	777,4495	443
8.	<u>Kopcie</u>	3212,3926	164
9.	<u>Kucebów</u>	805,2968	337
10.	<u>Jastrzębia</u>	490,7678	78
11.	<u>Mroczków</u>	247,5852	617
12.	<u>Nowki</u>	168,6639	97
13.	<u>Nowy Odrowążek</u>	183,6502	265
14.	<u>Odrowążek</u>	902,3302	450
15.	<u>Płaczków</u>	841,2554	419
16.	<u>Rędocin</u>	938,0600	93
17.	<u>Sobótka</u>	43,00	194
18.	<u>Sorbin</u>	764,46	550
19.	<u>Ubyszów</u>	793,4742	393
20.	<u>Wołów</u>	1495,6877	270
21.	<u>Wojtyniów</u>	238,2984	451

22.	<u>Zagórze</u>	763,0623	72
23.	<u>Zbrojów</u>	207,1900	214

Źródło: Urząd Gminy w Bliżynie

5.2 Historia miejscowości

W czasach Rzeczypospolitej szlacheckiej

Wieś Sorbin powstała w połowie XVI w. jako efekt zagospodarowania i osiedlania północnych rubieży dóbr biskupich. Osada miała szanse trwałego rozwoju ze względu na korzystne położenie w pobliżu rzeki Kuźniczki oraz kompleksów leśnych.

Sorbin, wszystko na to wskazuje, miał być osadą rolniczą, choć wiemy, że część mieszkańców trudniła się wydobywaniem rud, niezbędnych dla pobliskich kuźnic oraz produkcję węgla drzewnego. W osadzie mieszkali również kuźnicy, być może pracujący w pobliskich kuźnicach.

W Sorbinie kuźnica nie powstała, ale Kuźnik z Sorbina Stanisław Zbroja otrzymał w 1577r. przywilej na jej wybudowanie w Zbrojowie nad rzeką Kuźniczką.

Osady Sorbin i Zbrojów leżały w owym czasie w dobrach biskupów krakowskich. Pod względem administracyjnym należały do powiatu opoczyńskiego, ten zaś stanowił część np. Sandomierskiego.

W połowie XVII w. wieś uważana była za dość bogatą. Bardzo dobrze rozwinięta była hodowla – dużo było wołów, koni i krów.

Mieszkańcy Sorbina zajmowali się bartnictwem. Obciążenia feudalne ludności dostosowane były do wielkości gospodarstw. Zwolnieni byli ze wszystkich świadczeń w naturze. Ponadto tradycyjnym obciążeniem włościan była dziesięcina oddawana do kościoła w Odrowążu.

Dobra koniunktura gospodarcza, która pociągnęła za sobą rozwój osady, skończyła się w połowie XVII w. Liczne wojny prowadzone w tym czasie przez Rzeczpospolitą szczególnie niszczący najazd szwedzki lat 1655 – 1660, najazd księcia siedmiogrodzkiego Rakoczego oraz zarazy, liczne klęski elementarne nie omijały tych stron. Straty gospodarcze były

wysokie, ubytek ludności sięgał 40% w regionie, ubytek gruntów uprawnych sięgał 60%, hodowla koni spadła o 100% nie zmieniły się natomiast świadczenia ludności. Kryzys gospodarczy II połowy XVII w. nie został w pełni przewyżczony na przełomie XVII – XVIII w.

Nastąpiły burzliwe czasy saskie, z licznymi wojnami, konfederacjami, klęskami elementarnymi, które nie sprzyjały rozwojowi osady.

Sytuację nieco poprawiły inwestycje w pobliskich osiedlach i w całym regionie poprzez budowę kuźnic i młyna w Zbrojowie. Wielu mieszkańców osady pracowało przy kopaniu rudy. Jednak osada Sorbin nigdy nie powróciła już do dawnych lat świetności.

Czasy wielu zmian i reform okresu stanisławowskiego, wydaje się stworzyły szanse rozwoju ekonomicznego ziem polskich, w tym omawianej osady. Niestety, rozbiory i ostateczny upadek państwa polskiego w 1795r. brutalnie tę szansę ograniczyły.

W okresie rozbiorów

Po trzecim rozbiorze Polski Sorbin znalazł się w zaborze austriackim w ramach obszaru zwanego Galicją Zachodnią, a następnie w zaborze rosyjskim w tzw. Królestwie Polskim. Od początku XIX w. następowały pozytywne zmiany demograficzne tzn. systematycznie rosła liczba ludności. Jednocześnie panowała duża śmiertelność wśród niemowląt i dzieci. W latach 1799 – 1842 w Sorbinie zmarło np. 56 dzieci w wieku do 10 lat. Wśród ludności przeważały kobiety, mężczyzn było mniej, co było spowodowane stratami w wyniku powstań narodowych. Pod jednym dachem żyło w tym czasie np. 6 – 7 osób. Były to więc rodziny wielopokoleniowe.

Zabudowania gospodarcze ciągnęły się wzdłuż drogi wiejskiej biegnącej z Bliżyna przez Drożdżów do Zbrojowa a następnie Sorbina i Odrowążka (połączenie drożne z dobrami Bliżyna uzyskano dopiero pod koniec XVIII w.)

W 1860r. wytyczono nową drogę w kierunku południowym ze Zbrojowa w kierunku Dalejowa przez rzekę Kobylanę, a także w kierunku północnym do Mroczkowa przez rzekę Kuźniczkę. Podstawą działalności gospodarstwa chłopskiego była produkcja roślinna. Była ona przeznaczona na użytek własny. Istniejące nadwyżki chłop mógł sprzedać na targach i jarmarkach. Szczególnie dużą rolę w uprawie odgrywało żyto. Później rozpowszechniły się ziemniaki. W większych gospodarstwach uprawiano ponadto pszenicę, proso, rzepak,

koniczynę, lucernę a także groch i tatarak. Ponieważ dużo było łąk i pastwisk rozwinęła się również hodowla bydła, głównie krów.

Sorbin, Zbrojów, Nowki były w tym czasie dobrami rządowymi, gdzie na ogół ludzie byli lepiej traktowani niż w dobrach prywatnych.

W 1856r. przeprowadzono w Sorbinie reformy czynszowe efektem czego była zamiana pańszczyzny na czynsz np. 1856r. Sorbin płacił czynsz od wszystkich gospodarstw w wysokości 256 rubli i 45 kopiejek. Nadal płacono dziesięcinę dla kościoła w Odrowążu. Dochody ludności Sorbin w tym czasie pozwalały na zaspokojenie podstawowych bieżących potrzeb mieszkańców.

Na uwagę zasługuje udział miejscowej ludności w powstaniu styczniowym. W oddziale Jana Rudowskiego, który stoczył kilka potyczek z Rosjanami znajdował się włościanin z Sorbina – Mateusz Boczek.

W oddziale Klimaszewskiego wsławionego uderzeniem na Szydłowiec walczyli włościanie z Sorbina i Zbrojowa. Jerzy Jurzyński ze Zbrojowa przekazywał pisemne informacje oddziałom powstańczym o wojskach rosyjskich. Przypłacił to kilkuletnim zesłaniem w głąb Rosji.

W okresie II Rzeczypospolitej

Okolicę szczęśliwie ominęły działania wojenne na większą skalę. Najbardziej *mieszkańcom Sorbina dokuczały częste rabunki mienia i rekwirowanie zwierząt hodowlanych* przez wojsko i władze austriackie. Postępowała więc pauperyzacja ludności. Jeszcze długo po wojnie nie starczało środków na utrzymanie wielodzietnych rodzin. Stąd częste zjawisko wędrowności za chlebem. Odzyskanie niepodległości po 123 latach niewoli zmieniło w życiu mieszkańców bardzo wiele. Oczywiście nic nie zmieniło się z dnia na dzień. Dzięki aktywności, pracowitości i pomysłom wielu gospodarzy z Sorbina, Zbrojowa i Nowek zmieniło się powoli życie w małych wioskach, zawitała oświata, budowano drogi, straż pożarną, sklepy.

Sorbin należał wówczas do gminy Bliżyn, ta zaś należała do starostwa koneckiego. W 1922r. powierzchnia gminy Bliżyn znacznie się zmniejszyła. Spowodowane to było decyzją rządu polskiego, który włączył Milicę do nowo tworzonego miasta – Kamienna. Bardzo aktywnie działał w tym czasie samorząd wiejski. Dużą rolę odgrywał sołtys, który był pośrednikiem pomiędzy społecznością wiejską a urzędem a nawet starostwem. Dużym

problemem było rozdrobnienie gospodarstw rolnych. Dochodowość takich gospodarstw nie była zbyt duża, trudno było wyżywić nieraz dość liczną rodzinę, o poważniejszych inwestycjach nie mogło być mowy. Trudna sytuacja materialna na wsi zmierzała do częstszych migracji. Dorabiano także furmaństwem. Z okolicznych lasów zwożono kłocę drzewa do tartaku w Bliżynie. Także każda wiejska gospodyni trudniła się tkactwem, wyrabiała lniane płótna, chodniki, gobeliny. W każdym bez wyjątku domu znajdowała się piekarnia. Niektórzy gospodarze trudnili się stolarstwem.

Słynna była kuźnia Władysława Purtaka. Kilku Żydów trudniło się rzemiosłem. Ziarno z okolicznych pól mełł młyn wodny w Zbrojowie. Ponadto wielu mieszkańców codziennie dojeżdżało do pracy do pobliskiego Bliżyna, czy dalej – do Skarżyska, do Państwowej Fabryki Amunicji, czy też do odlewni i emalierni „Kamienna” Jana Witwickiego. Niezwykle pożyteczną rolę w Sorbinie i okolicy odgrywała szkoła powszechna, zwłaszcza w walce z analfabetyzmem odziedziczonym po latach niewoli narodowej. Szkoła w Sorbinie była placówką czteroklasową. Obejmowała swym zasięgiem także Zbrojów, Nowki, Jastrzębie. Pierwszym znanym nauczycielem tej szkoły był Józef Zdziech (1918/1919).

W latach 20 – tych kierownikiem szkoły był proboszcz z Bliżyna – Stanisław Zbroja, w latach następnych – Marta Sabożyńska.

Przez cały okres międzywojenny społeczność sorbińska walczyła o nowy budynek szkolny. W 1925r. zawiązał się komitet budowy szkoły. Jednak do wybuchu wojny nie udało się tych planów zrealizować.

W tym też okresie rozpoczęła działalność Ochotnicza Straż Pożarna. Wiele sprzętu zakupiono ze składek ludności.

Cenną inicjatywą mieszkańców Sorbina było wybudowanie i utwardzenie drogi gminnej. Prace nad modernizacją rozłożone były na kilka lat. W 1935r. planowano połączyć części już wybrukowane w Sorbinie oraz kontynuować prace przez Zbrojów. Następnie planowano połączyć te drogi z drogą samsonowską i szosą bliżyńską. Udało się to zrobić wiele lat później.

W 1929r. rozpoczęło działalność Kółko Rolnicze w Sorbinie. Jednym z najważniejszych zadań było przeprowadzenie melioracji i odwodnienie pól. Udało się to wykonać w 1936r.

Dużą popularnością cieszyło się w Sorbinie Koło Gospodyń Wiejskich. W 1919r. zarejestrowało się Towarzystwo Spożywcze „Przyszłość”. Działały też organizacje młodzieżowe – Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej, Związek Młodzieży Polskiej.

Ponieważ wielu mieszkańców Sorbina chciało przynależeć do Kościoła w Bliżynie, w 1939r. władze kościelne podpisały odpowiednią decyzję. Część Sorbina do nr 42 została włączona do Parafii Bliżyn, pozostała włączona do Odrowąża.

Czas wojny i okupacji

Bliżyn i okoliczne miejscowości – w tym Sorbin zajęty został przez wojska niemieckie w dniu 8.09.1939r. w ślad za wojskami niemieckimi postępowały władze administracyjne. Gmina Bliżyn należąca do powiatu kieleckiego włączona została do dystryktu radomskiego generalnego Gubernatorstwa. Ludzie zostali obciążeni licznymi podatkami np. podatek gruntowy, powiatowy podatek drogowy, gminny podatek wyrównawczy, świadczenia w naturze, składka na podwoje. Pogorszyła się sytuacja materialna wielu rodzin, szczególnie bezrolnych i małorolnych.

Po wprowadzeniu przymusu pracy wielu mężczyzn wywieziono do pracy w Rzeszy, szczególnie często od 1943r. przeprowadzane były łapanki wśród ludności Sorbina i Zbrojowa. Brak mężczyzn w wielu domach powodował dodatkową nędzę.

Gmina Bliżyn była w okresie wojny terenem martyrologii wielu ludzi: Polaków, Rosjan, Żydów. Zginęło tu około 13 tys. ludzi.

Sorbin znalazł się w zasięgu oddziaływania konspiracyjnej organizacji „Orzeł Biały”. Bliżyn i okoliczne wioski tworzyły jedną z placówek terenowych. Po jej rozbiciu mieszkańcy czynnie włączyli się do organizacji Armii Krajowej. Wielu walczyło w szeregach oddziału „Szarego” – Antoniego Hedy. Najśłynniejszą akcją z udziałem mieszkańców okolicznych miejscowości było rozbicie więzienia UB w Kielcach na początku sierpnia 1945r.

Po wojnie

18.01.1945r. Sorbin i okolice zostały zajęte przez Armię Czerwoną. Przywrócono przedwojenny podział administracyjny. Sorbin znalazł się w gminie Bliżyn i powiecie kieleckim. Później jeszcze kilkakrotnie zmieniano podział administracyjny. Ostatni podział administracyjny z 1999r. lokuje Sorbin w gminie Bliżyn i powiecie skarżyskim. W 1993r. utworzono też samodzielną parafię Sorbin.

W 1948r. podjęto decyzję o elektryfikacji gminy. Prace trwały kilka lat. Przeprowadzono również remonty i budowę nowych dróg. Zmodernizowano również drogę sorbińską. Podjęto decyzję o budowie szkoły podstawowej. Powołano Komitet Budowy Szkoły, którego przewodniczącym był Jan Dąbrowski. Szkoła powstała więc znacznym wysiłkiem jej mieszkańców. Nowy budynek szkolny oddany został do użytku w 1962r.

W 1997r. szkole nadano imię 3 Pułku Piechoty Legionów Armii Krajowej.

Ważną rolę w życiu Sorbina odgrywała i odgrywa Ochotnicza Straż Pożarna. Wznosiła ona działalność w 1946r. siedziba mieściła się w drewnianym baraku. Dlatego podjęto decyzję o budowie nowej siedziby. Prowadzona ona była przy dużym zaangażowaniu miejscowego społeczeństwa, spora część prac wykonano w czynie społecznym. Budowę ukończono w 1975r. Przez następne lata systematycznie poprawiało się wyposażenie straży. Obecnie jest to sprawnie zarządzana jednostka, która uczestniczy w wielu akcjach bojowych.

Imponujący był wysiłek mieszkańców Sorbina, Zbrojowa i Nowek w latach 1983 – 1992 nad budową kościoła, cmentarza oraz organizowaniem życia religijnego przy kościele pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa w Sorbinie. To wielkie dzieło powstało dzięki ogromnej ofiarności parafian, którym przewodniczył ks. Marian Włodzimierz Czerwiński.

5.3 Określenie przestrzennej struktury miejscowości

Sorbin położony jest w zachodniej części gminy przy drodze powiatowej Bliżyn – Odrowążek zajmuje obszar – 764,46 ha i liczy 553 mieszkańców. Rozciąga się wzdłuż rzeki Kuźniczki, która rozdziela wzgórza porośnięte prastarym lasem Krajobraz Sorbina jest urozmaicony. Kształtują go niewielkie wzniesienia porośnięte lasami i ugory.

Klimat na tym obszarze mieści się w strefie klimatu przejściowego, gdzie typ klimatu nizinnego przechodzi w wyżynny.

Miejscowość Sorbin jest przykładem wsi ulicówki. W Sorbinie znajduje się kościół pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa, oraz Szkoła Podstawowa im 3 Pułku Piechoty Legionów Armii Krajowej.

Fot. 3. Widok wsi od strony południowej.

Fot. Anna Żak

Fot. 4. Zabudowania wsi wzdłuż ulicy.

Fot. Anna Żak

6. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

Zasoby sołectwa to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystywane obecnie bądź w przyszłości przy budowaniu czy realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Przy analizie zasobów wzięto pod uwagę następujące kategorie: środowisko przyrodnicze, środowisko kulturowe, dziedzictwo religijne i historyczne, obiekty, tereny, infrastruktura, gospodarka i rolnictwo, instytucje, organizacje społeczne.

6.1 Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe

Wieś zajmuje obecnie 762,88 ha, w tym ziemia orna obejmuje 162,25 ha, lasy 500 ha, łąki 68,64 ha, sady 1,5 ha. Wioska otoczona jest lasami, które zajmują 70% powierzchni gminy.

Lasy te leżą w strefie ochronnej Suchedniowsko – Obłęgorskiego Parku Krajobrazowego. W chwili obecnej lasy państwowe porastają obszar 8452 ha, prywatne zaś zajmują 1288 ha. Warto dodać, że lasy okolic Bliżyna stanowią część prastarej Puszczy Świętokrzyskiej bogatej w zwierzynę łowną. Szata lasów sosnowych i jodłowych daje schronienie licznym, czasem rzadkim gatunkom roślin, owadów i zwierząt. Najcenniejsze fragmenty parku objęte ścisłą ochroną ścisłą rezerwacją w rezerwatach „Dalejów” i „Świnia Góra”. Długość okresu wegetatywnego w przybliżeniu wynosi 210 – 220 dni. Średnia roczna temperatura oscyluje wokół 7 stopni C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, a najzimniejszym styczeń. Przeważają wiatry zachodnie. Średnia liczba dni pogodnych w roku wynosi około 40. Na tym obszarze średnio spada około 650 mm opadów, a więc trochę mniej niż w Górach Świętokrzyskich. Okres zalegania pokrywy śnieżnej szacuje się na 53 – 79 dni w roku, okres trwania przymrozków jest również dość długi, waha się od 110 do 130. Generalnie można stwierdzić, że klimat okolicy raczej nie jest najlepszy dla rolnictwa, gospodarce rolną utrudniają ekstremalne zjawiska pogodowe jak: przymrozki, posuchy, opady gradu np. Anomalie pogodowe ostatnich lat również i na tym obszarze znacznie wpływają na gospodarke. Na obszarze tym wydobywano od dawna rudę żelaza, toteż znajdowało się tutaj dużo kopalń, wyrobisk oraz kuźnic. Okoliczne wzgórza kryją piaskowiec pstry i piaskowiec szary.

Dziedzictwo kulturowe i wszelkie tradycje znad Kuźniczki kultywują kolejne pokolenia mieszkańców, tradycje sięgają młodości naszych rodziców tj. lat 20-30 ubiegłego stulecia. Na tym terenie istniało Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży prowadził je ks. Jan Piechota z Odrowąża. Liczyło ono 16 członkiń, które uczyły się śpiewać, recytować, inscenizować różne

przedstawienia. Obecnie żyją jeszcze 4 członkinie i liczą np. 90 lat. Prężnie działało Koło Gospodyń Wiejskich – założone przez Marię Sobczyńską. Organizowano kursy pieczenia, gotowania, szycia, haftowania, szydełkowania, robót na drutach. Wszystkie uroczystości kościelne obfitowały w śpiew, recytację, taniec. Organizowano konkursy, które mobilizowały mieszkańców do większej aktywności.

Twórcy ludowi:

Śp. Tadeusz Rodak – poeta, autor tomiku wierszy „Nad Kuźniczką” w swoich wierszach przekonywał, że Sorbin jest najlepszym miejscem pod słońcem. Kochał jego urok, folklor, zwyczaje i tradycje.

Śp. Helena Kulińska – poetka, jej utwory dotyczyły regionu, najbliższego otoczenia, ludzi, zwierząt, przyrody.

Dorota Sołtys – zaczynała od tkactwa ale kilka lat temu zainteresowała się hafciarstwem, jej prace są sprzedawane na aukcjach, pokazywane na wystawach w kraju i zagranicą. Jedna z prac była sprzedana na aukcji Jerzego Owsiaaka.

Janina Kołek - tworzy dekoracje na uroczystości państwowe i regionalne; dekoracje komunijne w kościele, dekoruje szopki bożonarodzeniowe. Jednak największe zainteresowanie wzbudzają wieńce dożynkowe wystawiane w Urzędzie Gminy w Bliżynie, w Modliszewicach, Kielcach, Częstochowie. Promocja Integracji Społecznej we Włoszech.

Śp. Teresa Żak – od najmłodszych lat zajmowała się szydełkowaniem, robiła obrusy, koronki, poszwy, swetry.

Śp. Szczepan Boczek – oficer Wojska Polskiego ur. 24.10.1914 w Sorbinie, zginął w Charkowie w 1940r.

Wzorce do naśladowania:

W sołectwie żyło i nadal żyje wiele osób, które zasługują na podziw i szczególne uznanie. Jednak wszystkich nie sposób wymienić. Osobami godnymi naśladowania są:

Np. Dr Aleksander Brzeziński – SP w Sorbinie ukończył w 1968 r. Naukę kontynuował w jednym z warszawskich liceów. Jest absolwentem Wydziału Matematyki i Mechaniki

Uniwersytetu Warszawskiego. Studia ukończył w 1977r. i rozpoczął pracę w Centrum Badań Kosmicznych PAN, gdzie pracuje do dziś. Został uhonorowany w Rzymie największą, naukową nagrodą „Kartezjusza”. Ponadto jest członkiem towarzystwa Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką. Pracował także w Niemczech i Austrii.

Ks. Julian Olejarz – SP ukończył w 1954 r. Wyświęcony 12 czerwca 1966 r. przez ks. Kardynała St. Wyszyńskiego. Obecnie jest proboszczem parafii Przemienienia Pańskiego w Grodzisku Mazowieckim w dzielnicy Łąki.

6.2 Obiekty i tereny

Miejscowość Sorbin położona jest w malowniczej, północnej części województwa świętokrzyskiego w powiecie skarżyskim. Korzystne położenie w pobliżu Skarżyska – Kamiennej ważnego węzła komunikacyjnego stwarza dogodne warunki dojazdu do pracy w Skarżysku, Kielcach i innych miejscowości. Sorbin posiada niewykorzystany potencjał turystyczny, wypoczynkowy i rekreacyjny. Planowane jest utworzenie kilku gospodarstw agroturystycznych. Sprzyjało by temu odbudowanie zbiornika wodnego w Bliżynie. W chwili obecnej istnieje niewielki zbiornik wodny w sąsiedniej miejscowości Zbrojów. Dodatkowo poważnym atutem są lasy i czyste powietrze.

Najważniejsze obiekty zlokalizowane są wzdłuż drogi powiatowej biegnącej przez Sorbin. Należą do nich:

- a) Kościół pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa
- b) Szkoła Podstawowa im 3 Pułku Piechoty Legionów Armii Krajowej
- c) Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej
- d) Cmentarz
- e) Pięć krzyży przydrożnych

6.3 Infrastruktura społeczna

Mieszkańcy Sorbina nie mają problemu z dojazdami do większych miast, gdyż położony on jest przy drodze powiatowej, która łączy się z drogą krajową nr 42, a następnie z drogą krajową 77.

W miejscowości są zlokalizowane następujące obiekty zaspokajające potrzeby mieszkańców tj. Szkoła Podstawowa, Ochotnicza Straż Pożarna. Pozostałe obiekty tj. Urząd Gminy, Policja, Zakład Opieki Zdrowotnej, bank, poczta, apteka znajdują się w odległym o 5 km Bliżynie.

Sześcioklasowa Szkoła Podstawowa wraz z oddziałem przedszkolnym spełnia również funkcję lokalnego Centrum Kultury. Znajduje się tutaj Biblioteka, z której korzysta również miejscowa ludność, Komputerowe Centrum Kształcenia Na Odległość Na Wsiach posiadające 10 stanowisk z dostępem do Internetu, z którego korzystają głównie dzieci i młodzież. W szkole ma również siedzibę Towarzystwo Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką. Odbywają się tutaj również próby Zespołu Pieśni i Tańca „Sorbin”, który działa przy Towarzystwie. Zebrania wiejskie, szkolenia i wszystkie imprezy środowiskowe również odbywają się w szkole. Szkoła dysponuje również salą gimnastyczną, która niedawno przeszła gruntowny remont. Obok szkoły znajduje się plac zabaw dla dzieci wyposażony w karuzelę, dwie drabinki i dwie huśtawki. Za szkołą obok sali gimnastycznej znajduje się wielofunkcyjne boisko asfaltowe, a dalej boisko trawiaste, na którym rozgrywane są mecze piłki nożnej.

W ostatnich latach rozwinęła się również remiza strażacka. W latach 1995-2003 strażnica była modernizowana.

6.4 Infrastruktura techniczna

W Sorbinie znajdują się następujące instytucje i obiekty usługowe: Szkoła Podstawowa wraz z oddziałem przedszkolnym, Centrum Kształcenia Na Odległość na Wsiach, sala gimnastyczna, biblioteka, straż pożarna, trzy sklepy spożywczo – przemysłowe. Duże znaczenie odgrywa także kościół, gdzie odbywają się uroczystości religijne i patriotyczne.

Infrastruktura drogowa

Przez teren sołectwa Sorbin przebiega droga powiatowa Bliżyn – Sorbin – Odrowążek, wykonana z nawierzchni asfaltowej. Wzdłuż drogi nie ma chodników. Droga jest oświetlona na całej długości, dodatkowe oświetlenie znajduje się wokół kościoła.

Stan techniczny drogi jest zły, dlatego przewidziany jest jej remont w najbliższym czasie.

Komunikacja transportowa

Komunikację zbiorową dla całej miejscowości zapewniają autobusy Komunikacji Miejskiej w Skarżysku – Kamiennej oraz prywatni przewoźnicy. Najbliższy przystanek kolejowy znajduje się w Bliżynie. Mieszkańcy Sorbina nie mają problemu z dojazdem do większych miast (Skarżysko – Kamienna, Kielce). Na terenie miejscowości znajduje się pięć zadaszonych

przystanków autobusowych. Wielu mieszkańców posiada własne pojazdy, co również ułatwia dojazd do większych miast.

Sieć wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa.

Na terenie sołectwa funkcjonuje wodociąg z ujęcia wody w Gostkowie. Ujęcie wody składa się z dwóch studni głębinowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $q = 2120\text{m}^3/\text{h}$. Woda ujmowana w Gostkowie nie wymaga uzdatniania ani dezynfekcji. Istnieje jednak możliwość chlorowania wody. Większość gospodarstw posiada przyłącze.

Sieć gazowa dochodzi tylko do początku miejscowości. Pozostałe gospodarstwa korzystają z gazu w butlach.

Na terenie gminy brak jest zbiorowego systemu kanalizacji i gminnej oczyszczalni ścieków. W 2003 roku została opracowana Koncepcja Programowa – Kanalizacja sanitarna i oczyszczalnia ścieków dla gminy Bliżyn.

Rada Gminy Bliżyn wyraziła wole budowy oczyszczalni ścieków w Wojtyniowie oraz systemu kanalizacji. Zgoda rady Gminy pozwoliła na podjęcie przygotowań do budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków, która będzie obsługiwała również Sorbin. Przygotowany jest I etap Wojtyniów – Bliżyn, kolejny II etap jest w przygotowaniu.

Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy nie ma składowiska odpadów komunalnych. Odpady komunalne z obszaru gminy Bliżyn są wywożone przez Zakład Mechaniki Maszyn Rolniczych i Oczyszczania Miasta – „Bracia Kozłowski” ze Skarżyska – Kamiennej na wysypisko w Łyżwach w Skarżysku - Kamiennej. Mieszkańcy Sorbina są wyposażeni w kosze na śmieci. Odpady wywożone są raz w miesiącu.

Energetyka

Sołectwo Sorbin obsługiwane jest przez Rejonowy Zakład Energetyczny w Skarżysku – Kamiennej. W instalację elektryczną wyposażone są wszystkie gospodarstwa domowe.

Telekomunikacja

Gmina Bliżyn obsługiwana jest przez Rejon Telekomunikacji w Skarżysku – Kamiennej. Na terenie sołectwa Sorbin zainstalowane są stacjonarne telefony radiowe. Większość mieszkańców posiada również telefony komórkowe.

6.5 Przedsiębiorczość i rolnictwo

W strukturze w miejscowości dominują lasy, łąki i ugory. Znikoma jest powierzchnia pastwisk i pól uprawnych. Gospodarstwa rolne na terenie Sorbina są niewielkie, o małej dochodowości. Wynika to z faktu mało urodzajnych gleb i niesprzyjającego klimatu w wyniku czego rolnictwo staje się mało opłacalne. Na terenie miejscowości funkcjonuje 12 podmiotów działalności gospodarczej – ich profil przedstawia się następująco:

- placówki usługowo – handlowe
- budowlano – remontowe i wykończeniowe
- produkcja wyrobów tartacznych
- transportowe
- rachunkowo – księgowo

Źródłem zatrudnienia dla mieszkańców Sorbina są zakłady pracy i placówki usługowe w pobliskich miejscowościach (Bliżyn, Skarżysko – Kamienna, Kielce).

6.6 Kapitał społeczny i ludzki

W Sorbinie swoją siedzibę mają: Towarzystwo Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Ochotnicza Straż Pożarna, Ludowy Zespół Pieśni i Tańca „Sorbin”, Centrum Kształcenia na Odległość Na Wsiach.

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką

Fot. 5 Budynek Szkoły Podstawowej w Sorbinie

Fot. Anna Żak

Na terenie miejscowości w budynku Szkoły Podstawowej ma swoją siedzibę Towarzystwo Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką

Logo Towarzystwa Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką

Powstało w maju 2001 roku z inicjatywy ówczesnego proboszcza parafii Sorbin księdza Edwarda Mosioła oraz dyrektora miejscowej Szkoły Podstawowej Henryka Żaka, który do chwili obecnej sprawuje funkcję Prezesa. Terenem działania Towarzystwa jest obszar parafii Sorbin i okoliczny region lasów świętokrzyskich i koneckich.

Dnia 3.04.2001 r. z inicjatywy Dyrektora Szkoły Podstawowej w Sorbinie Henryka Żaka odbyło się pierwsze zebranie Komitetu Założycielskiego Towarzystwa. Na powyższym zebraniu padła propozycja powołania do życia Towarzystwa Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką z siedzibą w Sorbinie. Ustalono termin zwołania Walnego Zebrania Założycielskiego na dzień 5 maja 2001 r. Tego też dnia odbyło się Walne Zebranie Założycielskie, na którym wybrano władze Towarzystwa oraz przyjęto statut. Organizatorami uroczystości byli Szkoła

Podstawowa w Sorbinie oraz Parafia Rzymsko- Katolicka w Sorbinie. Po zarejestrowaniu w Sądzie Towarzystwo rozpoczęło działalność.

Zjazd założycielski Towarzystwa miał miejsce w dniach 5-6 maja 2001 r. W skład Zarządu wchodzi osoby obecnie mieszkające na terenie parafii Sorbin oraz te, które stąd pochodzą, a mieszkają na terenie kraju jak np. Aleksander Brzeziński, ksiądz Edward Mosioł. Podczas Zjazdu kilku osobom nadano honorowe członkostwo.

Są wśród nich: Jego Ekscelencja Biskup Pomocniczy Diecezji Radomskiej ks. Dr Stefan Siczek, autor książki „Mała Ojczyzna- Parafia Sorbin” historyk Krzysztof Zemeła, ówczesny dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury – Adam Młodawski.

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką powstało z myślą o lokalnym rozwoju kulturalno- społecznym sołectw Sorbin, Zbrojów i Nowki od lat współpracujących (np. przy budowie Szkoły Podstawowej) i wspólnie tworzących parafię Sorbin.

Towarzystwo realizuje swoje cele przez:

- inicjowanie projektów wynikających z celów Towarzystwa i organizowanie publicznych zebrań i dyskusji nad nimi,
- przekazywanie projektów odpowiednim władzom, instytucjom, organizacjom społecznymi organom administracji państwowej i samorządowej,
- gromadzenie zbiorów dokumentujących przeszłość i teraźniejszość regionu,
- działalność wydawnicza w zakresie dokumentacji archiwalnej, wspomnień, albumów, kart widokowych, czasopism i innych publikacji mających na celu upowszechnienie wiedzy o regionie,
- organizowanie lub inicjowanie zjazdów, konferencji, dyskusji publicznych i wycieczek związanych z celami Towarzystwa,
- ogłaszanie lub inicjowanie wszelkiego rodzaju odczytów, zjazdów, spotkań autorskich, imprez i wystaw, konkursów wynikających z zadań i działalności Towarzystwa,
- współpracę i wymianę doświadczeń z innymi towarzystwami o podobnym profilu,

- współpracę z Parafią w Sorbinie i Kierownictwem Szkoły w zakresie realizacji celów Towarzystwa,
- inspirowanie twórców do tworzenia dzieł tematycznie związanych z regionem,
- propagowanie turystycznych walorów regionu,
- działanie na rzecz wzmocnienia więzi międzyludzkich i międzypokoleniowych,
- informowanie opinii publicznej o podejmowanych działaniach i ich wynikach za pośrednictwem środków masowego przekazu oraz własnych wydawnictw,
- twórcze zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- prowadzenie działalności opiekuńczo- wychowawczej, w szczególności poprzez prowadzenie placówki opiekuńczo- wychowawczej,
- prowadzenie działalności oświatowej, w szczególności poprzez prowadzenie placówki oświatowej.

Celem Towarzystwa jest wzmocnienie więzi miejscowej ludności i ich małą ojczyzną, poszerzanie grona miłośników regionu, upowszechnianie wiedzy o jego historii oraz promocja walorów estetycznych i krajobrazowych okolicznych terenów.

Towarzystwo realizuje swoje cele poprzez:

- współpracę z parafią w Sorbinie i Szkołą Podstawową w Sorbinie,
- inicjowanie nowych projektów oraz organizowanie publicznych dyskusji nad nimi, organizowanie zjazdów, spotkań oraz imprez kulturalnych upowszechniających wiedzę o regionie,
- współpracę z organami administracji publicznej w realizowaniu nowych projektów Towarzystwa,
- gromadzenie zbiorów dokumentujących przeszłość i teraźniejszość regionu, działalność wydawniczą w zakresie dokumentacji archiwalnej oraz publikacji o tematyce aktualnej.

Osiągnięcia Towarzystwa:

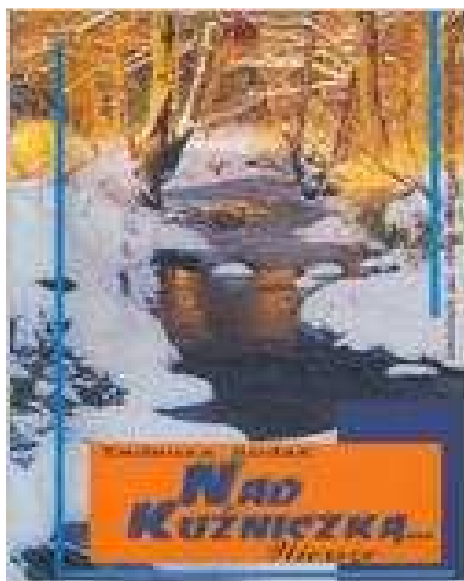
- wydawanie kwartalnika **Więści znad Kuźniczki**, organizacja uroczystości dożynkowych, organizacja przy współdziałaniu Parafii NSJ oraz Szkoły Podstawowej Dnia Niepodległości w dniu 10 listopada 2001r., rocznicy powstania Towarzystwa i chóru oraz wydania książki „Mała Ojczyzna Parafia Sorbin” autorstwa Krzysztofa Zemęły. Książka opisuje parafię 29drowąską, na którą składają się dzieje trzech miejscowości: Sorbina, Nowek i Zbrojowa.

Kwartalnik „Więści znad Kuźniczki”, opisuje i komentuje życie rodzinne, religijne, towarzyskie tej małej społeczności, małej ojczyzny. Dzięki kwartalnikowi mieszkańcy dowiadują się o nowych inicjatywach, planach na przyszłość, odkrywają twórczość miejscowych artystów, poznają region i okolice.

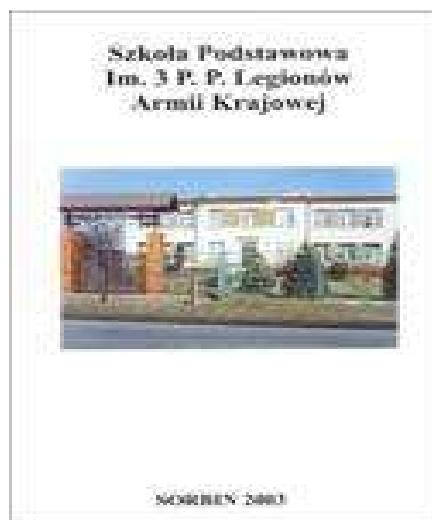

Dwa wybrane numery kwartalnika „Więści znad Kuźniczki”

Wydano również tomik wierszy Śp. Tadeusz Rodaka pt. „**Nad Kuźniczką**”

Powstała także **Monografia** Szkoły Podstawowej.

Ochotnicza Straż Pożarna

Fot. 6 . Budynek remizy strażackiej w Sorbinie

Fot. Anna Żak

Do Ochotniczej Straży Pożarnej w Sorbinie należy 40 druhów. Działają też drużyny młodzieżowe chłopców i dziewcząt na gminne i powiatowe zawody sportowo- pożarnicze. Jednostka należy do **Krajowego Systemu Ratowniczo- Gaśniczego**. Samochody, którymi dysponuje jednostka dysponuje to: GBA (Gaśniczy Bojowy Autopompa) Star 244, zbiornik 2500 litrów, posiadającym agregat pianotwórczy oraz Żuk. OSP Sorbin bierze czynny udział w akcjach ratowniczo- gaśniczych, w których zagrożone jest życie i mienie osób zarówno własnej miejscowości jak i osób z terenu gminy Bliżyn. W 2002 roku członkowie OSP brali udział w usuwaniu skutków powodzi oraz katastrofy ekologicznej na terenie zakładu „Polifarb” w Bliżynie, gdzie łącznie przepracowali ponad 700 godzin. Oprócz udziału w akcjach gaśniczych strażacy biorą czynny udział w życiu społeczności lokalnej i w wydarzeniach o charakterze gminnym. Jednostka OSP uczestniczy również w powiatowych ćwiczeniach strażackich, organizowanych na wypadek zagrożeń, którymi dotychczas były: „Wiertnia” 2004 manewry jednostek OSP powiatu skarżyskiego na „Świniej Górze”, ćwiczenia bojowe jednostek OSP z powiatów skarżyskiego i koneckiego w lasach koło Odrowąża.

Zarząd OSP w Sorbinie:

Prezes- Józef Dąbrowski

Naczelnik- Kazimierz Boruń

Z-ca. Naczelnika- Krzysztof Kopec

Z-ca nacz. Np. młodzieży- Szymon Żak

Skarbnik- Krzysztof Olejarsz

Gospodarz- Ryszard Kopec

Historia OSP w Sorbinie

*Fot. 7. Drużyna OSP Sorbin
Fot. Anna Żak*

Ochotnicza Straż Pożarna w Sorbinie powstała w 1928 roku. Staraniem miejscowej ludności w 1931 r. została zakupiona sikawka ręczna, węże oraz bosaki. Sikawka była wożona wozem konnym przez miejscowych gospodarzy. W okresie II wojny światowej OSP zawiesiła swoją działalność. W 1946 r. jednostka OSP otrzymała barak drewniany i wznowiła swoją działalność. Podobnie jak przed wojną wyposażenie w sprzęt było jednak prymitywne i składało się z sikawki ręcznej, beczkowozu konnego, kilku odcinków węży, bosaków, łopat i wiader. W 1969 r. Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Kielcach zaakceptowała budowę remizy strażackiej w Sorbinie i przekazała odpowiedni plan budowy. Budowa prowadzona była przy dużym zaangażowaniu miejscowego społeczeństwa. Zakończono ją w 1975 r. W 1978 r. jednostka otrzymała samochód marki ŻUK wraz z wyposażeniem, tj. motopompę, węże ssawne, węże tłoczne, hełmy bojowe, pasy, buty i ubrania ochronne. Od 1989 r. prowadzono modernizację i rozbudowę strażnicy. Modernizacja ta polegała na: wykonaniu

podłóg i ogrodzenia, wymianie dachu ze stropodachu na dach dwuspadowy kryty blachą, wybudowaniu dodatkowej Sali, ułożeniu płytek i sufitów podwieszanych, rozbudowanie kuchni i zaplecza sanitarnego z szatnią, wymianie okien i ociepleniu budynku, wykonaniu instalacji centralnego ogrzewania. W roku 2001 jednostka dostała drugi samochód marki STAR z Komendy Powiatowej PSP w Skarżysku- Kamiennej, który został wyremontowany własnymi siłami. Jednostka OSP została wyposażona w dalszy sprzęt tj.: pompa szlamowa, mundury bojowe, węże tłoczne, hełmy bojowe, pasy bojowe, buty ochronne i inne.

Dnia 6 stycznia 2004 r. jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Sorbinie została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W dniu 15 maja 2004 r. odbyły uroczyste obchody **75-lecia Powstania OSP w Sorbinie** podczas których jednostka otrzymała sztandar oraz decyzję o włączeniu do Krajowego Systemu Ratowniczo- Gaśniczego. Uroczystości te rozpoczęła msza święta z udziałem księży kapelanów diecezji kieleckiej i radomskiej oraz ks. Kapelana strażaków powiatu skarżyskiego J. Karbownika. W obchodach wzięły udział wszystkie jednostki OSP z powiatu skarżyskiego oraz dowództwo PSP ze Skarżyska-Kamiennej.

Fot. 8. Drużyna OSP Sorbin

Fot. Anna Żak

Sukcesy w Zawodach Sportowo- Pożarniczych OSP

Od roku 1980 jednostka OSP w Sorbinie bierze udział w zawodach sportowo- pożarniczych gminnych i rejonowych, gdzie zajmuje czołowe lokaty. Od powstania powiatu skarżyskiego OSP z Sorbina bierze również udział w zawodach powiatowych, a także wojewódzkich reprezentując powiat.

Fot. 9. Wręczanie nagród drużynie OSP Sorbin Fot. 10. Drużyna dziewcząt OSP Sorbin
Fot. Anna Żak

Sukcesy na szczeblu wojewódzkim :

IX 2004 r.; Wojewódzkie Zawody Sportowo- Pożarnicze w Opatowie, reprezentowanie powiatu skarżyskiego, IV miejsce- drużyna seniorów.

Sukcesy na szczeblu gminnym i powiatowym:

IX 1999 r.; I Powiatowe Zawody Sportowo- Pożarnicze w Skarżysku- Kam.,

III miejsce drużyna seniorów,

III miejsce drużyna juniorów.

IX 2001 r.; II Powiatowe Zawody Sportowo- Pożarnicze w Skarżysku- Kam.,

II miejsce drużyna seniorów,

III miejsce drużyna juniorów.

VII 2003 r.; II miejsce w gminnym turnieju „Szóstek piłkarskich drużyn OSP”.

VII 2003 r.; III Powiatowe Zawody Sportowo- Pożarnicze w Skarżysku- Kam.,

I miejsce drużyna seniorów

III miejsce drużyna młodzieżowa.

VIII 2004 r.; I miejsce w gminnym turnieju „Szóstek piłkarskich drużyn OSP ”,

król strzelców (Mariusz Kopeć) i najlepszy bramkarz (Sławomir Żak).

I 2005 r.; Gminny turniej tenisa stołowego drużyn OSP w Bliżynie,

I miejsce drużynowo,

I miejsce indywidualnie.

VI 2005 r.; Gminne Zawody Sportowo- Pożarnicze,

I miejsce seniorzy

I miejsce juniorzy

I miejsce dziewczęta.

IX 2005 r.; IV Powiatowe Zawody Sportowo- Pożarnicze w Skarżysku- Kam.,

I miejsce seniorzy,

III miejsce juniorzy,

I miejsca dziewczęta seniorzy i juniorzy.

I 2006 r.; Gminny turniej tenisa stołowego drużyn OSP w Bliżynie,

II miejsce drużynowo,

I miejsce indywidualnie: w kat. Dziewczęta: Izabela Boczek;

w kat. Chłopcy: Adrian Okła.

STRAŻACKIE ŚWIĘTO W SORBINIE

W dniu 24 maja 2008 r. w Sorbinie strażacy ochotnicy z terenu gminy Bliżyn świętowali swoje strażackie święto. Uroczystość miała szczególny wymiar, ponieważ połączona została z obchodami 80-lecia działalności w ochronie życia, zdrowia i mienia Ochotniczej Straży Pożarnej w Sorbinie oraz poświęceniem nowego boks garażowego dla tej jednostki. W uroczystości wzięło udział wielu gości oraz druhnny i druhowie z terenu gminy Bliżyn, powiatu skarżyskiego a także zaproszeni druhowie spoza powiatu z Majdowa, Odrowąża, Samsonowa, Szałas i Zagnańska.

W uroczystości wzięli udział np.

Mirosław Pawlak poseł na Sejm RP – Prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Kielcach

Andrzej Bętkowski poseł na Sejm RP – Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Skarżysku

Adam Jarubas – Marszałek Np. Świętokrzyskiego

Ireneusz Żak – Wiceprezes ZOW ZOSP RP w Kielcach

Jerzy Żmijewski – Starosta Skarżyski

mł. Bryg. Marcin Machowski – Zastępca Komendanta Powiatowego PSP

kom. Sylwester Pochwała – Zastępca Komendanta Powiatowego Policji

Anna Leżańska – Przewodniczącą Rady Gminy Bliżyn

Mariusz Walachnia – pełniący obowiązki Wójta Gminy Bliżyn

W uroczystości uczestniczyli dyrektorzy gminnych instytucji i placówek oraz firm i zakładów pracy wspierających działalność OSP.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą w intencji strażaków w kościele parafialnym w Sorbinie, którą sprawowali ks. Eugeniusz Siedlecki oraz ks. Stanisław Wlazło kapelan gminny strażaków gminy Bliżyn.

Następnie uczestnicy uroczystości w asyście 11 pocztów sztandarowych przemaszerowali pod remizę OSP Sorbin, gdzie odbyła się dalsza część uroczystości.

Oficjalnego otwarcia uroczystości i powitania gości dokonał Zdzisław Kuźdub – Komendant Gminny Ochotniczych Straży Pożarnych, który w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę np. na rolę i znaczenie ochotniczych straży pożarnych w systemie bezpieczeństwa powszechnego oraz krótko przedstawił główne problemy jednostek OSP z terenu gminy Bliżyn. Podziękował wszystkim druhnom i druhom za społeczną służbę dla dobra mieszkańców gminy Bliżyn.

Następnie dh Kazimierza Boruń – naczelnik OSP przedstawił historię Ochotniczej Straży Pożarnej w Sorbinie.

Kolejnym punktem uroczystości było wręczenie odznaczeń i wyróżnień.

Zarząd Główny Związku OSP RP z okazji jubileuszu 80-lecia działalności w ochronie życia, zdrowia i mienia obywateli nadał Ochotniczej Straży Pożarnej w Sorbinie Złoty Medal „Za zasługi dla pożarnictwa”. Sztandar jednostki udekorowali tym odznaczeniem posłowie Mirosław Pawlak i Andrzej Bętkowski.

Najwyższym odznaczeniem związkowym Złotym Znakiem Związku zostali uhonorowani: Józef Dąbrowski – Prezes OSP Sorbin i Jan Mączyński – Wiceprezes OSP Nowy Odrowążek

Kazimierz Boruń wyróżniony został Medalem Honorowym im. Bolesława Chomicza. To pierwsze tej rangi wyróżnienie na terenie gminy.

Złotymi medalami „Za zasługi dla pożarnictwa” zostali odznaczeni: Jedynek Jan, Kopeć Ryszard, Olesiński Krzysztof, Żak Sławomir, Żak Szymon.

Srebrne medale „Za zasługi dla pożarnictwa” otrzymali: Domagała Zbigniew, Gurzyński Zdzisław, Lisowki Mirosław, Nowek Stanisław, Ślusarczyk Adam, Zieliński Łukasz, Zygmunt Jacek, Zygmunt Waldemar.

Brazowe medale „Za zasługi dla pożarnictwa” wręczone zostały następującym osobom: Dąbrowski Łukasz, Gębski Stanisław, Kopec Mariusz, Lisowski Radosław, Matla Michał, Michałowski Jacek, Zbroja Łukasz.

Odnakami „Strażak Wzorowy” zostali uhonorowani: Fidor Mariusz, Jarząbek Dominik, Kopec Magdalena, Mendak Sylwia, Michałowski Krzysztof, Nowek Paulina, Wolski Jacek, Olejarz Czesław, Sieczka Marcin, Zygmunt Tomasz.

Na wniosek Zarządu Oddziału Gminnego Związku za wkład pracy w poprawę wyposażenia OSP z terenu gminy Bliżyn, stanu technicznego strażnic oraz za krzewienie i popularyzowanie wśród dzieci i młodzieży wiedzy pożarniczej – medalami „Za zasługi dla pożarnictwa” zostali odznaczeni:

Srebrnym: Halina Boczek – inspektor OC gminy

Brazowymi: Halina Fidor – SP Sorbin, Henryk Żak – Dyrektor SP Sorbin

oraz Waldemar Krzepakowski – właściciel zakładu rem – bud.

Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP Andrzej Bętkowski Poseł na Sejm RP wyróżnił okolicznościowymi dyplomami: **Panie Marię Dąbrowską, Stanisławę Kopec, Izabelę Kopec i Marię Gurzyńską oraz Jana Smulczyńskiego.**

Następnie został poświęcony nowy boks garażowy oraz rozbudowany i zmodernizowany budynek strażnicy oraz dokonano oficjalnego otwarcia obiektu poprzez przecięcie wstęgi.

Wystąpienia zaproszonych gości oraz Zespołu Pieśni i Tańca „SORBIN” zakończyły tę piękną uroczystość.

DZIEWCZĘTA MDP SORBIN NA MEDAL

W dniu 1 czerwca 2008 r. w Końskich przeprowadzone zostały Wojewódzkie Zawody Sportowo Pożarnicze młodzieżowych drużyn pożarnych. Zawody rozegrane zostały wg

regulaminu CtiF. Powiat skarżyski na tych zawodach reprezentowały dwie drużyny dziewcząt i chłopców z OSP Sorbin jako zwycięzcy ubiegłorocznych zawodów powiatowych.

Drużyny wystąpiły w następujących składach:

MDP dziewczęta: Bernatek Aleksandra, Gumulska Milena, Jarosińska Marlena, Kołek Karolina, Więckowska Katarzyna, Wolska Dorota, Zawora Aneta, Żak Agata, Żak Aleksandra i Żak Natalia.

MDP chłopcy: Durlik Piotr, Kołek Marcin, Kowalik Marcin, Nowek Paweł, Rurarz Kamil, Trzebiński Grzegorz, Zawłocki Mariusz, Żak Bartosz, Żak Emilian i Żak Mateusz.

Zawody zakończyły się wielkim sukcesem drużyny dziewcząt, która w bardzo mocnej stawce drużyn z całego województwa świętokrzyskiego zajęły doskonałe III miejsce. Tak dobrego wyniku w zawodach rangi wojewódzkiej nigdy dotąd nie osiągnęły drużyny reprezentujące gminę Bliżyn i powiat skarżyski. Drużyna chłopców po pechowym występie w konkurencji ćwiczenie bojowe zajęła ostatecznie 11 miejsce. Drużyny do udziału w zawodach przygotował dh Szymon Żak.

W ramach Programu Integracji Społecznej OSP Sorbin organizowała wiele imprez integracyjnych dla dzieci, młodzieży oraz mieszkańców wsi Sorbin, Nowki, Zbrojów:

- 27.07.08 r. towarzyskie rozgrywki w piłce siatkowej mężczyzn i kobiet
- 03.08.2008r rozgrywki towarzyskie w ping – ponga
- 10.08.2008r rozgrywki w piłce nożnej mężczyzn
- 16.08.2008 r. Sorbińskie Spotkanie Integracyjne
- 24.08.08 rajd rowerowy do rezerwatu „Świnia Góra” połączony z ogniskiem
- 03-24.09.08 zajęcia komputerowe dla dzieci
- 07.09.2008r Turniej piątek piłkarskich
- 14.09.2008r. finał turnieju piątek piłkarskich
- 09-30.11.08 kurs tańca
- 29.11.08 poczęstunek na zabawę andrzejkową dla dzieci z SP Sorbin
- 06-07.12.08 kolejne lekcje tańca

Na następne lata przewidywane są do wykonania następujące zadania:

1. Wykonanie ogrodzenia wokół OSP Sorbin
2. Wykonanie boiska do piłki siatkowej
3. Ułożenie kostki przed remizą
4. Wymiana i podniesienie dachu na remizie
5. Wymiana drzwi garażowych

Ludowy Zespół Pieśni i Tańca „Sorbin”

Zespół powstał w 2000 r. z inicjatywy ówczesnego proboszcza ks. Edwarda Mosioła. Początkowo występował jako zespół śpiewaczy, w miarę dołączania do niego mężczyzn przekształcił się w Zespół Ludowy Pieśni i Tańca. Działa pod kierunkiem instruktora Dariusza Figarskiego. Kierownikiem zespołu jest Halina Fidor. Zespół liczy 26 osób, a jego siedzibą jest Szkoła Podstawowa w Sorbinie, gdzie odbywają się próby.

Zespół w swoim repertuarze ma pieśni ludowe związane z regionem świętokrzyskim, kolędy i pastorałki, pieśni religijne oraz patriotyczne. Do zadań zespołu należy kultywowanie tradycji narodowych, obrzędów ludowych oraz lokalnych obyczajów. Członkowie zespołu aktywnie włączają się w przygotowania i realizację wielu imprez i uroczystości na terenie parafii Sorbin. Swym zaangażowaniem zachęcają do współpracy miejscową ludność: starszych, młodzież i dzieci. Uświetniają uroczystości kościelne takie jak: Boże Ciało, okres Świąt Bożego Narodzenia oraz Wielkanocy. Tradycją zespołu stało się już organizowanie Dożynek Parafialnych i przedstawienia obrzędu dożynek z wieńcami w połączeniu z barwnym korowodem.

W ciągu 8 lat istnienia zespół uświetnił wiele imprez i uroczystości na terenie województwa świętokrzyskiego i mazowieckiego.

Zespół ciągle się rozwija. Jego członkowie biorą udział w szkoleniach i kursach folklorystycznych organizowanych przez Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach oraz Świętokrzyski Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych.

Zespół Ludowy Pieśni i Tańca, oprócz występów bierze także aktywny udział w przygotowaniach i realizacji lokalnych przedsięwzięć, którymi dotychczas było:

- współorganizowanie powstania Towarzystwa Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką oraz Festynu Dożynkowego (2001 r.),
- pełnienie roli gospodarzy „Cecyliady 2002”,
- włączenie się do przygotowań na obchody 40-lecia istnienia Szkoły Podstawowej w Sorbinie oraz Zjazdu Absolwentów (2003 r.),
- współorganizowanie 5 – lecia powstania zespołu oraz Towarzystwa Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką (2006 r.)
- coroczne organizowanie dożynek parafialnych

Ważne uroczystości, występy, sukcesy zespołu:

- Coroczny udział w dożynkach powiatowych w Skarżysku – Kamiennej
- Udział w Ogólnopolskich Dożynkach w Częstochowie na Jasnej Górze (2001 r., 2003 r., 2006 r.)
- Reprezentowanie powiatu skarżyskiego i gminy Bliżyn w Wojewódzkich Dożynkach w Busku Zdroju (2002 r.), Włoszczowej (2004 r.), Pińczowie (2005 r.)
- Udział w eliminacjach do Międzynarodowych Buskich Spotkań z Folklorem w Busku – Zdroju:
Nominacje: (2002r., 2003r., 2004r., 2005r., 2008r.)
Wyróżnienia: (2003r., 2005r., 2008r.)
- Udział w jubileuszach utworzenia OSP na terenie gminy Bliżyn
- Udział w Świętokrzyskim konkursie Kolęd i Pastorałek we Włoszczowej: zdobycie III miejsca w 2006r., II miejsca w 2007r., II miejsca w 2008r.
- Zdobycie I miejsca w Ogólnopolskim Przeglądzie Kapel i Zespołów Ludowych Stylizowanych im. Jana Derlety w Szydłowcu

Zespół ma również na koncie występy okolicznościowe w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach oraz szkołach ponad gimnazjalnych na terenie powiatu skarżyskiego. Corocznie wyjeżdża na Koncerty Kolęd i Pastorałek do sąsiednich gmin i powiatów.

Zespół ciągle się rozwija. Jego członkowie biorą udział w szkoleniach i kursach folklorystycznych organizowanych przez Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach oraz Świętokrzyski Związek Rolników i Organizacji Rolniczych.

Fot. 11. Zespół Pieśni i Tańca „Sorbin” podczas występu

Fot. Halina Fidor

Zespół Pieśni Tańca „ Sorbin” zrealizował Program Integracji Społecznej poprzez następujące działania:

W sierpniu:

- spotkanie integracyjne mieszkańców Sorbina, Zbrojowa i Nowek
- przygotowanie obrzędu dożynkowego i wykonanie wieńca
- zorganizowanie dożynek parafialnych i festynu ludowego w Sorbinie z udziałem zespołów ludowych z terenu gminy

We wrześniu:

- wycieczka integracyjna do Łowicza i okolic, Żelazowej Woli oraz siedziby Zespołu Pieśni i Tańca „ Mazowsze” w Otrębusach, udział w próbie zespołu .

- Rodzinne „Święto Pieczonego Ziemniaka” z konkursem na najbardziej oryginalnego ziemniaka oraz rodzinnym turniejem gier i zabaw

W październiku i listopadzie odbywały się zajęcia taneczne dla chętnych mieszkańców Sorbina, Zbrojowa i Nowek, które poprowadzili: choreograf Janusz Chmielewski i instruktor muzyki Jerzy Gumuła z Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach. W grudniu zespół ludowy, dzieci i młodzież przygotowywali się do kołędowania w okresie Świąt Bożego Narodzenia i pod okiem instruktora Dariusza Figarskiego uczyli się kołęd.

Program zakończył się podsumowaniem projektu, na który złożyło się spotkanie z jego uczestnikami i zaproszonymi gośćmi, wystawa prac plastycznych dzieci i młodzieży, prezentacja multimedialna oraz występ Zespołu Pieśni i Tańca „Sorbin”. Na wszystkich czekał poczęstunek przygotowany przez panie z zespołu, a dla dzieci dodatkowo słodki upominek.

Cieszy fakt, że do zespołu pozyskaliśmy trzy osoby, a 14 dzieci i młodzieży zostało zaangażowanych w jego działalność. Tym samym wzrosło zainteresowanie naszą tradycją i kulturą ludową. W dalszym ciągu zespół chce kontynuować i rozwijać swoją działalność kulturalną w oparciu o zainteresowanie mieszkańców tradycją i kulturą ludową naszego regionu.

Komputerowe Centrum Kształcenia na Odległość na Wsiach

Projekt „Centra Kształcenia na Odległość Na Wsiach” powstał w odpowiedzi na potrzebę zapewnienia możliwości rozwijania i uzupełniania kwalifikacji zawodowych. Dzięki temu Projektowi na terenach wiejskich w tym również w Sorbinie utworzona została sieć 379 współpracujących ze sobą ośrodków oświatowo – kulturalnych z dostępem do bogatej oferty szkoleniowej. Centrum rozpoczęło swoją działalność 1 lutego 2008r. i działa do dnia dzisiejszego. Głównym celem Projektu jest zmniejszenie dysproporcji edukacyjnych między wsią a miastem. Projekt skierowany jest dla osób, które mają utrudniony dostęp do edukacji, osób niepełnosprawnych, a także tych, którzy ze względów finansowych czy czasowych nie decydują się na dojazd do oddalonych, większych ośrodków edukacyjnych.

Centrum wyposażone jest w 10 komputerów (9 stacjonarnych + 1 notebook) z dostępem do Internetu, komplet urządzeń dla osób niepełnosprawnych, 10 kompletów mebli

biurowych, telefax, drukarkę, zdalny dostęp do platformy e – learningowej, zdalny dostęp do innowacyjnych materiałów dydaktycznych – 50 szkoleń, biblioteki multimedialnej, programów edukacyjnych, słowników.

Każdy kurs kończy się egzaminem, po którym uczestnik szkolenia otrzymuje Certyfikat ukończenia kursu. W chwili obecnej już wiele osób skorzystało z tej formy edukacji.

Centrum czynne jest przez 6 dni w tygodniu od poniedziałku do soboty w godzinach popołudniowych i cieszy się ogromnym zainteresowaniem zarówno ze strony dorosłych jak też dzieci i młodzieży.

Parafia

Kościół pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa stanowi wizytówkę Sorbina.

Fot. 12. Kościół pod wezwaniem Najświętszego Serca Jezusowego w Sorbinie

Fot. Anna Żak

Parafia w Sorbinie powstała po wydzieleniu jej z parafii Odrowąż (do której należały Nowki i część Sorbina) oraz parafii Bliżyn (do której należał Zbrojów i druga część Sorbina). Dzięki staraniom ks. Włodzimierza Czerwińskiego, ówczesnego wikariusza w parafii 43drowąskiej, było możliwe powstanie nowej parafii w Sorbinie, w której skład wchodziły wymienione powyżej miejscowości.

Jednym z powodów, dużego zaangażowania się lokalnych społeczności w budowę kościoła były znaczne odległości do dotychczasowych kościołów parafialnych w Odrowążu (około 7 km) i w Bliżynie (około 5 km). Nie było w tamtym czasie komunikacji autobusowej na tych terenach. Pokonywanie drogi do kościoła i z powrotem było czasochłonne, a zimą dość uciążliwe, zwłaszcza dla ludzi starszych. Idea utworzenia na terenie Sorbina kościoła parafialnego spotkała się zatem z przychylnością mieszkańców okolicznych wsi, którzy podjęli wspólny trud wybudowania świątyni.

Prace budowlane kościoła rozpoczęto w październiku 1983 r. i po miesiącu budynek w stanie surowym w dniu **19 XI 1983 r.** poświęcił ks. Biskup sandomiersko- radomski Edward Materski. Kontynuowano w tamtym czasie prace wykończeniowe wewnątrz kościoła, jak również rozpoczęto budowę budynków gospodarczych i kolejno w późniejszym czasie również ogrodzenia terenu.

Latem 1986 r. na uprzednio wytyczonym terenie powstał cmentarz parafialny, na którym znajduje się miejsce pochówku mieszkańców Sorbina, Zbrojowa i Nowek.

Na wiosnę 1987 roku rozpoczęto budowę dzwonnicy kościelnej i zakupiono trzy dzwony: „**Jezus**” (190 kg), „**Maryja**” (350 kg) i „**Józef**” (580 kg), które dnia **28 XI 1987r.** poświęcił bp ordynariusz diecezji sandomiersko- radomskiej Edward Materski podczas uroczystej mszy świętej.

Od momentu powstania parafii w Sorbinie wchodziła ona w skład parafii w Odrowążu. Taki stan utrzymywał się do **18 VI 1993 r.**, kiedy to z parafii p.w. św. Jacka i św. Katarzyny w Odrowążu oraz z parafii p.w. św. Ludwika w Bliżynie została wydzielona samodzielna parafia p.w. **Najświętszego Serca Pana Jezusa w Sorbinie**. Stało się tak na mocy dekretu ks. Bp Edwarda Materskiego z dnia 12 V 1993r.

W lipcu 2004 r. miały miejsce uroczyste obchody **20-lecia powstania parafii w Sorbinie**, które uświetnił swoją obecnością **ks. Biskup diecezji radomskiej Zygmunt Zimowski**.

Fot. 13. Zespół Ludowy wraz z ks. Biskupem Zygmuntem Zimowskim i ks. Sochą.

Fot. Anna Żak

W parafii Sorbin pracowali księża:

1983- 1992- ks. Mgr Włodzimierz Czerwiński

1992- 1995- ks. Mgr Wiesław Szymkiewicz

1995- 1998- ks. Krzysztof Będkowski

1998- 2001- ks. Edward Mosioł

2001- 2005- ks. Mgr Jacenty Socha

od X 2005- ks. Eugeniusz Siedlecki.

7. Kluczowe obszary problemowe.

Podczas spotkania przedstawicieli Sorbina, które odbyło się 4.01.2009r, w Szkole Podstawowej w Sorbinie wyłoniono najważniejsze problemy sołectwa.

Można pogrupować je w następujących obszarach:

- zła jakość infrastruktury
- brak kompleksu oświatowego
- ochrona środowiska
- niewystarczający rozwój i integracja społeczności lokalnej.

Problem główny:	<i>zła jakość infrastruktury</i>
------------------------	----------------------------------

Problemy cząstkowe wynikające z problemu głównego:

- brak chodników przy drodze na terenie miejscowości,
- zły stan dróg na terenie Sorbina
- zły stan oświetlenia wzdłuż całej drogi
- brak oświetlenia drogi do cmentarza
- brak parkingu koło cmentarza
- brak kanalizacji
- brak pokrycia dachowego we wszystkich gospodarstwach domowych zgodnego z normami unijnymi (w niektórych jest jeszcze pokrycie azbestowe)
- brak wykorzystania energii odnawialnej (wiatraków paneli słonecznych)
- brak agroturystyki i gastronomii
- brak gazu ziemnego
- nie udrożnione koryto rzeki

Problem główny: *mała ilość obiektów edukacyjno – sportowych*

Problemy cząstkowe wynikające z problemu głównego:

- brak gimnazjum w Sorbinie
- budowa zespołu boisk do piłki nożnej, koszykówki i siatkówki
- brak świetlicy

Problem główny: *niewystarczający rozwój i integracja społeczności lokalnej*

Problemy cząstkowe wynikające z problemu głównego:

- zbyt mała oferta spędzania czasu wolnego skierowana do poszczególnych grup mieszkańców (dzieci, młodzieży, osób starszych, kobiet)
- brak Centrum Kultury z prawdziwego zdarzenia
- brak muszli koncertowej
- mała ilość policyjnych patroli
- pijaństwo i wandalizm młodzieży (zwłaszcza w weekendy w nocy młodzież tłucze butelki, niszczy oznaczenia drogowe, przystanki, np.)

Fot. 14. Zebranie wiejskie w Sorbinie, 04.01.2009r.

8. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Analiza SWOT identyfikuje mocne strony (strengths), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities), zagrożenia (threats). W uproszczeniu pojęciowym SWOT można traktować jako identyfikację problemów i potencjałów rozwojowych gminy oraz wyodrębnienie spośród nich tych, które mają lub mogą mieć znaczenie zagrożeń (problemy) i szans (potencjały).

Tabela 2

Analiza SWOT

Mocne Strony	Słabe Strony
Warunki naturalne	Warunki naturalne
<p>Położenie miejscowości blisko dużych miast – stolicy województwa (Kielc – np. 32 km) i siedziby powiatu (Skarżyska – Kamiennej – np. 12 km)</p> <p>Bardzo dobry dojazd do tych miast</p> <p>Czyste środowisko naturalne – dużo lasów</p> <p>Zbiornik wodny w pobliskiej miejscowości Zbrojów</p> <p>Wieś położona malowniczo nad rzeką Kuźniczką</p> <p>Największa w powiecie ilość stanowisk lęgowych bocianów</p>	<p>Słabe gleby</p> <p>Niewykorzystane użytki zielone – dużo ugorów</p> <p>Mała opłacalność gospodarstw rolniczych</p> <p>Brak zagospodarowania terenu nad rzeką</p> <p>Mało wykorzystana atrakcyjność położenia wsi</p>
Zasoby techniczne	Zasoby techniczne
<p>Położenie Sorbina przy drodze powiatowej, oraz niedaleko drogi krajowej nr 42 i trasy międzynarodowej nr 7 Warszawa – Kraków</p> <p>Tereny o możliwościach inwestycyjnych</p> <p>Pełne zwodociągowanie Sorbina</p>	<p>Zły stan techniczny drogi</p> <p>Brak kanalizacji</p> <p>Brak infrastruktury na boisku sportowym</p> <p>Brak oferty dla ewentualnych turystów (baza noclegowo – gastronomiczna)</p>

	Brak gazu ziemnego
Zasoby ludzkie	Zasoby ludzkie
Kultywowane tradycje ludowe, np. poprzez działalność Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Sorbin”	Brak przyszłości dla młodzieży w miejscu zamieszkania w kontekście pracy i kariery (stąd migracje do dużych miast i za granicę)
Aktywność artystów ludowych mieszkających na terenie Sorbina	Niedostateczna oferta zagospodarowania czasu wolnego dla młodzieży
Pozytywne nastawienie władz samorządowych Gminy, co do działań prorozwojowych podejmowanych przez mieszkańców Sorbina	Brak następców w gospodarstwach
Działalność Towarzystwa Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką	Małe zainteresowanie części mieszkańców Sorbina jego rozwojem
	Wysokie bezrobocie strukturalne – ubożenie społeczeństwa
	Brak Centrum Kultury z prawdziwego zdarzenia
Szanse	Zagrożenia
Zasoby ludzkie	Zasoby ludzkie
Pozyskanie inwestorów i kapitału	Niedostateczne zainteresowanie integracją społeczną
Silne lobby parlamentarne w powiecie	Mały lobbying wśród samorządowców i parlamentarzystów na rzecz sołectwa
Zwiększające się zainteresowanie młodych prywatną przedsiębiorczością	Utrudniony dostęp dzieci do przedszkoli (wiek 3 – 4 lat)
Możliwość pisania projektów z wykorzystaniem środków z budżetu Unii Europejskiej w rolnictwie i biznesie	Rosnące bezrobocie – degradacja

<p>Wzrost zainteresowania turystyką, rekreacją, zdrowiem i kulturą</p> <p>Dokształcanie społeczeństwa – szkolenia i kursy</p>	<p>społeczeństwa</p> <p>Migracja młodzieży do dużych miast i za granicę</p>
Zasoby gospodarcze	Zasoby gospodarcze
<p>Atrakcyjne położenie gospodarcze – blisko dwóch dużych miast Kielc i Skarżyska – Kamiennej, które są dużym rynkiem zbytu</p> <p>Dobre połączenie komunikacyjne – lokalizacja przy drodze powiatowej i blisko drogi krajowej</p> <p>Planowana poprawa nawierzchni dróg</p> <p>Pozyskiwanie środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej</p> <p>Sprzyjająca polityka regionalna w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich i przedsiębiorczości</p> <p>Promocja walorów sołectwa w prasie radiu i w Internecie</p>	<p>Brak bazy turystycznej</p> <p>Słabo wykorzystywane walory przyrodnicze w promocji miejscowości i gminy</p> <p>Brak zakładów pracy i środków finansowych</p>
Zasoby techniczne	Zasoby techniczne
<p>Rozbudowana telefonizacja (komórkowa, radiowa i przewodowa)</p> <p>Dobrze rozbudowana sieć wodociągowa</p> <p>Wystarczająca elektryfikacja gminy</p>	<p>Zły stan nawierzchni dróg przebiegającej przez Sorbin</p> <p>Brak chodników</p> <p>Brak gazociągu</p> <p>Brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków</p>

	<p>Zbyt małe wyposażenie placu zabaw dla dzieci</p> <p>Brak lub niewystarczająca ilość terenów pod tanie budownictwo mieszkaniowe</p>
--	---

9. Miejscowość Sorbin w 2020 roku

Podczas debaty strategicznej oraz zebrania wiejskiego wypracowano wspólnie wizję rozwoju miejscowości Sorbin w najbliższych 12 latach. Z wizji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe wzajemnie się uzupełniają. W dalszej części planu przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (bezpieczeństwo, infrastruktura, społeczność).

Cztery obszary rozwojowe:

INFRASTRUKTURA DROGOWA

Cel: każdy mieszkaniec Sorbina ma możliwość dojechania do swojej posesji dobrą drogą oraz mieszkania w uporządkowanej, czystej i bezpiecznej okolicy.

INFRASTRUKTURA EDUKACYJNO – SPORTOWA

Cel: budowa boisk sportowych i placu zabaw dla dzieci. Dzięki tej inwestycji dzieci będą miały zapewnione odpowiednie warunki do rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i fizycznego.

ROZWÓJ I INTEGRACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Cel: mieszkańcy Sorbina podejmą inicjatywy oddolne, działając w stowarzyszeniach skutecznie pozyskują finansowanie zewnętrzne na realizację swoich pomysłów. Mieszkańcy chętnie i zgodnie współpracują przy wdrażaniu swoich pomysłów.

TWORZENIE POZYTYWNEGO WIZERUNKU MIEJSCOWOŚCI

Cel: stworzenie pozytywnego przekazu o miejscowości Sorbin np. poprzez uaktualnianie strony internetowej sołectwa, zamieszczanie informacji w lokalnej prasie, wydawanie czasopisma sołeckiego, np.

Wizja miejscowości Sorbin w 2020 roku

Sorbin

miejscowością bezpieczną, estetyczną i solidarną, kultywującą tradycje ludowe, oraz rozwijającą bazę edukacyjną, sportowo – rekreacyjną, usługową oraz turystyczną.

Sorbin jest dla nas atrakcyjnym miejscem mieszkania,

a dla innych osiedlania się i wypoczynku.

<http://www.sorbin.cba.pl/osp.JPG>

10. Cele strategiczne do 2020 roku

Hierarchizacji celów dokonano w czterech obszarach rozwoju społeczno – gospodarczego.

INFRASTRUKTURA DROGOWA

Priorytetem w tym obszarze jest podjęcie działań w kierunku budowy dróg, chodników, parkingów, modernizacja oświetlenia. Poprawa warunków bezpieczeństwa na drogach lokalnych, budowa zatoczek autobusowych.

INFRASTRUKTURA EDUKACYJNO – SPORTOWA I KULTURALNA

Priorytetem w tej dziedzinie jest budowa boisk sportowych (do piłki siatkowej, koszykowej i nożnej), lepsze wyposażenie placu zabaw dla dzieci, zapewnienie lepszego dostępu do kursów i szkoleń, budowa muszli koncertowej.

ROZWÓJ I INTEGRACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Obszar społeczny za priorytetowe cele przyjął tworzenie warunków zmierzających do integrowania mieszkańców np. działalność w stowarzyszeniach, grupach działania, organizowanie imprez ogólnowiejskich integrujących mieszkańców (ogniska, zabawy taneczne np.), organizowanie zajęć związanych z kulturą i sztuką naszego regionu (np. warsztatów kulinarnych i tkackich).

TWORZENIE POZYTYWNEGO WIZERUNKU MIEJSCOWOŚCI

Priorytetem w tej dziedzinie jest stworzenie pozytywnego wizerunku miejscowości Sorbin poprzez skuteczną promocję walorów rekreacyjno – wypoczynkowych nad rzeką Kuźniczką, działania na rzecz kompleksowego rozwoju usług pod potrzeby turystyczne, organizowanie imprez kulturalnych promujących atrakcje turystyczne wsi, wspieranie rozwoju bazy agroturystycznej, organizowanie imprez promujących całą gminę, stworzenie ciekawej strony internetowej.

11. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 7 lat od dnia przyjęcia planu.

Poniższa tabela zawiera przedsięwzięcia inwestycyjne, które zostały uzgodnione przez mieszkańców miejscowości Sorbin, jako propozycje do Planu Odnowy Miejscowości.

Umieszczone przedsięwzięcia zostały zaplanowane na lata 2009 – 2020.

11.1 Zadania inwestycyjne do realizacji w latach 2009 – 2020 wskazane przez mieszkańców miejscowości Sorbin

Tabela 3 – zadania inwestycyjne do realizacji w latach 2008 – 2020 wskazane przez mieszkańców miejscowości Sorbin

L.p.	Nazwa inwestycji	Harmonogram realizacji (w latach)	Kwota końcowa i wskazania	Źródła jej pozyskiwania
Cel strategiczny 1 – INFRASTRUKTURA				
1.	Modernizacja drogi powiatowej Budowa chodników, przepustów i wjazdów do posesji wzdłuż całej miejscowości	2010 – 2011	6 100 000zł	Urząd Gminy Bliżyn. Starostwo Powiatowe, Ministerstwo Infrastruktury
2.	Zamontowanie lamp na drodze do cmentarza	2009	25 000zł	Urząd Gminy Bliżyn
3.	Budowa parkingu obok cmentarza	2009	25 000zł	Urząd Gminy Bliżyn
4.	Wymiana oświetlenia na ulicy wzdłuż całej miejscowości	2009	140 000zł	Urząd Gminy Bliżyn Starostwo Powiatowe
5.	Budowa zatoczek autobusowych na przystankach	2010	90 000zł	Urząd Gminy Bliżyn Starostwo Powiatowe
6.	Budowa sieci kanalizacyjnej i gazociągowej	2015		Urząd Gminy Bliżyn Starostwo Powiatowe Marszałek

				województwa
Cel strategiczny 2 – INFRASTRUKTURA EDUKACYJNO – SPORTOWA I KULTURALNA				
7.	Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego	2009	60 000zł	Środki unijne
8.	Doposażenie placu zabaw dla dzieci	2009	20 000zł	Środki unijne
9.	Wykup jednego z dwóch stuletnich domów w celu urządzenia skansenu regionalnego	2012 - 2015	30 000zł	Urząd Gminy Bliżyn, środki unijne
Cel strategiczny 3 – ROZWÓJ I INTEGRACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ				
9.	Organizowanie warsztatów (np. kulinarnych, tkackich)	2009 - 2011	2000 zł rocznie	Środki unijne
10.	Organizowanie imprez ogólno wiejskich (np. ognisk, zabaw tanecznych, spotkań) dla mieszkańców Sorbina	2009 - 2011	4000 zł rocznie	Środki unijne
Cel strategiczny 4 – TWORZENIE POZYTYWNEGO WIZERUNKU MIEJSCOWOŚCI				
11.	Budowa muszli koncertowej		30 000zł	Środki unijne
12.	Uaktualnianie i uatrakcyjnianie strony internetowej sołectwa, która ukaże skuteczną promocję walorów rekreacyjno – wypoczynkowych nad rzeką Kuźniczką, działania na rzecz	2009	3 000zł	Programy Unijne

	kompleksowego rozwoju usług pod potrzeby turystyczne			
13.	Organizowanie imprez kulturalnych promujących atrakcje turystyczne wsi	2009	3 000zł rocznie	Urząd Gminy w Bliżynie, programy unijne
14.	Wspieranie działalności i promocja zespołów folklorystycznych	2009	3000 zł rocznie	Urząd Gminy w Bliżynie, programy unijne

11.2 Zadania nie inwestycyjne

Zestawienie zadań „nie inwestycyjnych”, których realizacja powinna odbywać się na bieżąco.

Tabela 4

Zadania nie inwestycyjne

1.	Organizacja Dnia Sołectwa Sorbin – imprezy mającej na celu integrację mieszkańców.
2.	Organizowanie zebrań Towarzystwa Przyjaciół Ziemi nad Kuźniczką – mające na celu omawianie spraw dalszego rozwoju sołectwa Sorbin.
3.	Powołanie nowych członków do istniejącej już młodzieżowej drużyny Ochotniczej Straży Pożarnej.
4.	Powołanie nowych organizacji i klubów sportowych (piłki nożnej, siatkowej, koszykowej) – rozgrywanie meczów lokalnych i na szczeblu gminnym.
5.	Wypracowanie i przygotowanie wniosków o dofinansowanie imprez kulturalno – sportowo – oświatowych oraz szkoleń, warsztatów i innych aktywności z programów Unii Europejskiej, zwłaszcza z Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”.
6.	Inicjowanie, wspieranie i promowanie budowy atrakcji turystycznych, bazy noclegowej i gastronomicznej.
7.	Inicjowanie szkoleń i doradztwa w zakresie zakładania i prowadzenia własnych działalności gospodarczych.
8.	Inicjowanie powstania gospodarstw agroturystycznych w Sorbinie.
9.	Dalsze kultywowanie tradycji kulturalnych i ludowych poprzez działalność Zespołu

	Ludowego Pieśni i Tańca „Sorbin”.
10.	Pobudzanie i inicjowanie aktywności gospodarczej, wspieranie i promowanie aktywnych postaw.
11.	Prezentowanie dobrych przykładów oraz pomoc w ich wdrażaniu w Sorbinie.
12.	Promocja miejscowości Sorbin jako atrakcyjnego miejsca do zamieszkania.
13.	Prowadzenie dla mieszkańców w systemie ciągłym szkoleń w zakresie obsługi komputerów i Internetu.
14.	Wspieranie i promowanie przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy.
15.	Dbanie o estetyczny wygląd krzyży i kapliczek przydrożnych.
16.	13.04. Obchodzenie Dnia Katyńskiego w Sorbinie.

12. Opis zadania realizowanego w ramach „PROW 2007 – 2013”, działanie „Odnowa i rozwój wsi”

ODNOWA MIEJSCOWOŚCI SORBIN POPRZEZ MODERNIZACJĘ DROGI, URZĄDZENIE IZBY REGIONALNEJ, ROZBUDOWĘ PLACU ZABAW, ZAŁOŻENIE NOWEGO OŚWIETLENIA

Zadaniem priorytetowym, przewidzianym do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie „Odnowa i rozwój wsi” jest „Odnowa miejscowości Sorbin poprzez budowę chodników, placu zabaw, chaty wiejskiej (Izby Regionalnej), założenie nowego oświetlenia na ulicy, poprawę nawierzchni drogowej”.

Zadanie to składa się z kilku elementów składowych.

- 1. Rozbudowa placu zabaw i zespołu boisk**
- 2. Remont garaży przy Szkole Podstawowej z przeznaczeniem na „Izbę Regionalną”**
- 3. Założenie nowego oświetlenia na ulicy**
- 4. Modernizacja drogi**
 - 3500m² od Zbrojowa do Odrowążka

Planowana inwestycja odgrywać będzie dużą rolę dla społeczności lokalnej, związaną przede wszystkim ze zwiększeniem poczucia jej bezpieczeństwa (chodniki) i sprzyjać będzie nawiązywaniu kontaktów społecznych (plac zabaw, Izba regionalna). Należy podkreślić, iż zgodnie z interpretacją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” możliwe są operacje związane z kształtowaniem przestrzeni publicznej, czyli m.in. poprawy nawierzchni drogowej, budowy parkingów, chodników czy oświetlenia ulicznego, jeżeli znajdują się one w miejscach o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na cechy funkcjonalno – przestrzenne. Zgodnie z interpretacją MRiRW „(...) centrum miejscowości w rozumieniu przepisów przedmiotowego rozporządzenia nie musi znajdować się w faktycznym centrum miejscowości identyfikowanym na podstawie mapy”.

Budowa placu zabaw, Izby Regionalnej, muszli koncertowej wpisuje się w kształtowanie przestrzeni publicznej w miejscach przyczyniających się do nawiązywania kontaktów społecznych. Budowa chodników zaś jest dla mieszkańców miejscowości najważniejszym zadaniem inwestycyjnym – tak wynika ze spotkania strategicznego mieszkańców. Należy podkreślić, że tą drogą mieszkańcy udają się do Kościoła, zaś dzieci do Szkoły Podstawowej. Brak chodnika przy tej drodze stanowi duże zagrożenie bezpieczeństwa ze względu na duży ruch samochodów. W związku powyższym uważamy, iż budowa tego chodnika znajduje się w miejscu o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców (zwłaszcza w zakresie poczucia bezpieczeństwa).

12.1 Szacunkowe zestawienie kosztów zadania priorytetowego

1. Rozbudowa i doposażenie placu zabaw
20.00 zł
2. Budowa boiska wielofunkcyjnego
60.000 zł
3. Remont garaży z przeznaczeniem na Izbę Regionalną
20 000 zł
4. Budowa muszli koncertowej
30 000 zł
5. Wymiana oświetlenia na ulicy wzdłuż całej miejscowości
140 000 zł
6. Modernizacja drogi poprzez budowę chodników, przepustów i wjazdów do posesji wzdłuż całej miejscowości
6 100 000 zł

Łączne nakłady: 6 310 000zł

12.2 Harmonogram rzeczowo – finansowy zadania priorytetowego

Tabela 5 - harmonogram rzeczowo – finansowy zadania priorytetowego

Lata	2009				2010				2011			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Zakres rzeczowy												
Opracowanie planu odnowy miejscowości												
Przygotowanie niezbędnej												

dokumentacji technicznej wraz z kosztorysem inwestorskim													
Złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach działania „Odnowa wsi”													
Uzyskanie zgody, pozwoleń itp.													
Rozpoczęcie inwestycji – budowa chodnika, przepustów i wjazdów do posesji wzdłuż całej miejscowości													
Rozbudowa placu zabaw dla dzieci													
Rozbudowa garaży z przeznaczeniem na Izbę Regionalną													
Budowa muszli koncertowej													
Wymiana oświetlenia na ulicy wzdłuż całej miejscowości													
Poprawa nawierzchni drogowej													
Rozliczenie dotacji													

13. Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Sorbin

Realizacja projektów zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Sorbin będzie uzależniona bezpośrednio od możliwości finansowych Gminy oraz wielkości dofinansowania ze źródeł zewnętrznych. Wdrożenie planu będzie mieć bezpośredni pozytywny wpływ na sferę przedsiębiorczości i środowisko przyrodnicze, powstaną nowe miejsca pracy, zwiększą się dochody własne gminy, poprawią się warunki komunikacji drogowej. Zostaną osiągnięte założone cele i wizja miejscowości Sorbin.

Wskaźniki osiągnięcia POM Sorbin:

- a. Wskaźnik produktu
 - Drogi gminne, powiatowe posiadają nawierzchnię bitumiczną
- b. Wskaźnik rezultatu
 - Stworzenie warunków do rozwoju małej przedsiębiorczości
 - Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości
 - Podniesienie jakości dróg
- c. Wskaźnik oddziaływania
 - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
 - Liczba utworzonych lub utrzymanych miejsc pracy

13.1 Wdrażanie

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. W niektórych wypadkach może to oznaczać, że chcąc korzystać z różnych źródeł finansowania należy sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystywania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących z Unii Europejskiej.

Funkcję Instytucji Zarządzającej, Koordynującej i Wdrażającej realizację Planu Odnowy Miejscowości będzie pełnił Wójt Gminy Bliżyn. Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- Ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji POM,
- Zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- Zapewnienie zgodności realizacji planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu,
- Zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu w zakresie informacji i promocji Planu,
- Kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych do instytucji podległych – beneficjentów pomocy,
- Dokładne oceny ex – post po zakończeniu realizacji Planu.

Dla właściwej oceny Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Tabela 6 – Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Sorbin

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Zainicjowanie tworzenia Planu Odnowy Miejscowości Sorbin	Wójt Gminy	Grudzień 2008r.
2. Przygotowanie POM	Wójt/Rada Sołecka/mieszkańcy/ zewnątrzni doradcy	Styczeń – Marzec 2009r.
3. Uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości Sorbin przez Zebranie Wiejskie	Zebranie Wiejskie	Marzec 2009r.
4. Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Sorbin na Sesji Rady Gminy	Rada Gminy	Marzec – Kwiecień 2009r.
5. Opracowanie dokumentacji technicznych ze szczególnym uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie z funduszy strukturalnych	Wójt/projektanci	Kwiecień - czerwiec 2009r.
6. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z harmonogramem przyjętym w Planie Odnowy	Wójt, Rada Gminy, Sołtys, Rada Sołecka, Mieszkańcy	Do roku 2020

Miejscowości		
--------------	--	--

13.2 Finansowanie

Zadania do realizacji zapisane w „Planie Odnowy Miejscowości Sorbin na lata 2009 – 2020” mogą być wsparte z następujących programów:

1. **„Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013”**, działanie „Odnowa i rozwój wsi”
2. **„Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego”**
3. **„Poakcesyjny Program Wsparcia Obszarów Wiejskich”** w ramach komponentu **„Program Integracji Społecznej”**

Program Integracji Społecznej realizowany jest w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich (PPWOW).

Środki finansowe z Programu umożliwiają gminom realizowanie usług społecznych dla następujących grup:

- Dzieci i młodzież (m.in. rozwój świetlic środowiskowych dostępnych dla wszystkich dzieci: tworzenia kawiarenek internetowych, tworzenie sieci poradnictwa w spierania w sytuacjach kryzysowych i poradnictwa zawodowego dla młodzieży)
 - Rodziny (m.in. poradnictwo prawne, socjalne, rodzinne oraz pedagogiczno – psychologiczne)
4. **„PROW 2007 – 2013”**, działanie osi 4 pod nazwą **„Lokalne strategie Rozwoju – poprawa jakości życia oraz różnicowanie działalności na obszarach wiejskich”**.
 5. **Program Operacyjny „Kapitał Ludzki”**

Celem głównym Programu jest wzrost zatrudnienia i spójności społecznej. O dofinansowanie mogą ubiegać się podmioty posiadające osobowość prawną (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń, fundacje, firmy, urzędy gmin, itp.). dotacja może stanowić nawet 100% wartości realizowanego projektu. Pieniądze mogą być przeznaczone na realizację zadań związanych z poprawą jakości kapitału ludzkiego poprzez organizacje szkoleń, warsztatów, zajęć pozalekcyjnych, świetlic

środowiskowych. W większości działań można także część dotacji przeznaczyć na zakup materiałów, urządzeń i sprzętu (od 10 do 15% kwoty dotacji). Można realizować także projekty mające na celu tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem, poprawę dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz pobudzania aktywności mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz rozwoju edukacji i wykształcenia.

Tabela 7 – Możliwości finansowania zadań z Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”

<i>Działanie</i>	<i>Nabór wniosków</i>	<i>Wartość projektu</i>	<i>Cel działania</i>	<i>Na co?</i>
6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich	I kwartał w 2009r. i I kwartały w kolejnych latach	Tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem	- aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi - wsparcie inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych - rozwój partnerstwa publiczno – społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym
7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	I kwartał 2009r./I kwartał w latach ubiegłych	Poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	- wsparcie działania świetlicy środowiskowej - organizowanie kursów i szkoleń dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - zatrudnianie i przyjmowanie na staż w organizacjach pozarządowych osób zagrożonych wykluczeniem
7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji	III kwartał 2009r./ I kwartał w kolejnych latach	Wsparcie dla rozwoju inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji	- inicjatywy lokalne o charakterze informacyjnym, promocyjnym i szkoleniowym mające na celu

			społeczności lokalnych	przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców zamieszkujących obszary wiejskie - integracja społeczna tych mieszkańców
9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej	Luty 2009r./ I kwartał w latach kolejnych	Wsparcie istniejącego przedszkola oraz powstanie nowego dla dzieci w wieku od 3 do 4 lat	- wsparcie istniejącego przedszkola - stworzenie i otwarcie nowego oddziału dla dzieci młodszych - kampanie reklamowe i informacyjne skierowane do zainteresowanych rodziców dzieci
9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych	Luty 2009r. I kwartał w latach kolejnych		Tworzenie warunków równych szans poprzez wykorzystanie działalności CKNONW i udzielania wsparcia na rzecz instytucji systemu oświaty	- dodatkowe zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze - doradztwo i opieka dla uczniów wykazujących problemy w nauce - wsparcie dla osób niepełnosprawnych - zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych
9.3 Upowszechnianie formalnego kształcenia ustawicznego	Kwartał 2009r. I kwartał w latach kolejnych		Zachęcanie osób dorosłych do uczestnictwa w kształceniu ustawicznym	- program kształcenia dla osób dorosłych - wykorzystanie Pracowni Komputerowej CKNONW i znajdujących się w niej materiałów do kształcenia ustawicznego i zawodowego dla osób bezrobotnych - kampanie informacyjne i

				reklamowe dla mieszkańców - podwyższenie lub uzupełnienie posiadanych kwalifikacji poprzez udział w bezpłatnych kursach komputerowych będących w ofercie Centrum
9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich			Pobudzanie aktywności mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz rozwoju edukacji i wykształcenia	- działania informacyjne, reklamowe, szkoleniowe, doradcze podnoszące świadomość mieszkańców obszarów wiejskich – pobudzanie istniejących już inicjatyw na tych obszarach

13.3 Komunikacja społeczna i promocja

Informacja na temat Planu będzie przekazywana mieszkańcom w sposób ciągły poprzez:

- Zebrania Wiejskie,
- Posiedzenia Rady Gminy,
- Artykuły w bezpłatnym miesięczniku „Full Sukces”,
- Informacje na stronie internetowej miejscowości Sorbin (www.sorbin.cba.pl), a także na stronie internetowej Gminy Bliżyn (www.blizyn.pl).
- Artykuły w lokalnej „Gazecie Skarżyskiej”,
- Współpraca ze skarżyską telewizją DAMI,
- Wydawanie własnej broszury informacyjnej lub czasopisma,
- Tablice ogłoszeniowe na terenie całej miejscowości
- Ulotki reklamowe

Realizacja planu musi opierać się na właściwym odbieraniu informacji zwrotnej, tak aby móc dobrze go modyfikować. Będzie kontynuowana współpraca z organizacjami pozarządowymi. Celem działań informacyjnych będzie:

- Zapewnienie dostępu do informacji jak największej liczbie osób zainteresowanych, wskazanie im możliwości uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych dla wszystkich grup,
- Bieżąca informacja o realizacji pozostałych projektów na terenie Gminy,
- Wymiana informacji z instytucjami, które zaangażowane są w monitorowanie i realizowanie Planu z zakresu działań informacyjno – promocyjnych,
- Wykorzystanie Internetu, poczty elektronicznej i innych nowoczesnych technologii w celu sprawniejszej komunikacji pomiędzy podmiotami, które uczestniczą w realizacji Planu.

Aby w pełni wykorzystać, przez samorzady gminne, fundusze płynące z Unii Europejskiej należy podnieść poziom świadomości zainteresowanych podmiotów w zakresie istnienia tych środków. W tym celu należy nieustannie i konsekwentnie kształtować pozytywny wizerunek Planu Odnowy Miejscowości. Aby zrealizować politykę informacyjną potrzebne są następujące instrumenty:

- Współpraca z lokalnymi mediami,
- Wykłady, warsztaty, konferencje, prezentacje multimedialne, które propagować będą możliwości wykorzystania środków z Unii Europejskiej,
- Ekspozycje i wizytacje projektów, jako metod prezentacji osiągnięć w zakresie inicjatyw z wykorzystaniem środków unijnych, a także informacje o projektach i ich promocja przez beneficjentów.

13.4 Monitoring

Główne znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu Planu Rozwoju Miejscowości Sorbin posiada Wójt Gminy Bliżyn. Jego główną rolą będzie dokładne monitorowanie przebiegu realizacji zadań, które są zawarte w Planie. Będzie On również interweniował w przypadkach, takich jak:

- Stwierdzenie opóźnienia w realizacji Planu

- Nieuzasadniona rezygnacja z realizacji zadania
- Inne nieprawidłowości w realizacji Planu

Monitoring na podstawie składanych informacji oraz efektów wdrażania będzie prowadziła Rada Gminy Bliżyn oraz poszczególne jej Komisje.

Tabela 8 – Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Sorbin

Zadanie	Odpowiedzialny	Termin realizacji
1. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w Planie odnowy Miejscowości Sorbin.	Sołtys Rada Sołecka	Raz w roku (III kwartał) na Zebraniu Wiejskim
2. Sprawozdanie z realizacji planu Odnowy Miejscowości.	Wójt	Przed sesją absolutoryjną każdego roku oraz przed przyjęciem budżetu na kolejny rok.
3. Organizacja debat strategicznych dla oceny jego aktualności.	Sołtys Rada Sołecka	Dwa razy w roku

13.5 Aktualizacja

Organem uprawnionym do aktualizacji Planu jest Zebranie Wiejskie. Aktualizacja planu Odnowy Miejscowości musi być następnie zatwierdzona przez Radę Gminy. Aktualizacja będzie się odbywać, co najmniej 1 raz na dwa lata, przed uchwaleniem budżetu gminy na rok następny.

BIBLIOGRAFIA

I. Podstawowe dokumenty.

1. Strategia Rozwoju Gminy Bliżyn na lata 2000 – 2010.
2. Statut Gminy Bliżyn.

II. Dane statystyczne.

1. Dane Urzędu Gminy Bliżyn
2. Moja Gazeta: Skarżysko – Kamienna, Skarżysko Kościelne, Suchedniów, Bliżyn, Łączna. Wydawnictwo „24 godziny”, Starachowice 2006.

III. Źródła internetowe.

1. www.blizyn.pl
2. www.sorbin.cba.pl
3. www.mapa.szukacz.pl
4. <http://pl.wikipedia.org/wiki/>

IV. Inne źródła.

1. „Mała Ojczyzna – parafia Sorbin” – Krzysztof Zemeła, Radomskie Wydawnictwo Diecezjalne AVE, Radom 2000r.

SPIS TABEL

1. Powierzchnia oraz liczba mieszkańców poszczególnych sołectw w gminie Bliżyn	12
2. Analiza SWOT	48
3. Zadania inwestycyjne do realizacji w latach 2008 – 2020 wskazane przez mieszkańców miejscowości Sorbin	55
4. Zadania nie inwestycyjne	57
5. Harmonogram rzeczowo – finansowy zdania priorytetowego.....	60
6. Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Sorbin	63
7. Możliwości finansowania zadań z Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”	65
8. Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Sorbin	69

S P I S F O T O G R A F I I

1. Mieszkańcy Sorbina na zebraniu wiejskim w Szkole Podstawowej w Sorbinie.	8
2. Zebranie członków Grupy Inicjatywnej (m.in. Wójt Gminy Bliżyn, Dyrektor SP w Sorbinie, sołtys wsi Sorbin i Rada sołecka, prezes OSP Sorbin).	9
3. Widok wsi od strony południowej.	19
4. Zabudowania wsi wzdłuż ulicy.	19
5. Budynek Szkoły Podstawowej w Sorbinie.	26
6. Budynek remizy strażackiej w Sorbinie.....	31
7. Drużyna OSP Sorbin.	32
8. Drużyna OSP Sorbin.	33
9. Wręczenie nagród drużynie OSP Sorbin.	34
10. Drużyna dziewcząt OSP Sorbin.	34
11. Zespół Pieśni i Tańca „Sorbin” podczas występu.	41
12. Kościół pod wezwaniem Najświętszego Serca Jezusowego w Sorbinie.....	43
13. Zespół Ludowy wraz z ks. biskupem Zygmuntem Zimowskim i ks. Sochą.	45
14. Zebranie wiejskie w Sorbinie – 04.01.2009r.....	47